РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки … вати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., ВІВТОРОК, 14-го СІЧНЯ 1919. Ч. 5. VOL. XXVII. JERSEY CITY, N. J. TUESDAY, JANUARY 14, 1919. No. 5.

МИРОВІ ПЕРЕГОВОРИ РОЗПОЧАЛИ СЯ.

БОРОТЬБА КОЛО ЛЬВОВА ТРИВАЄ ДАЛЬШЕ. -- ПОЛЯКАМ СПІШАТЬ НА ПОМІЧ НОВІ ВІЙСКА.

Анґлія за признанєм большевицького правительства. Франція сьому противить ся.

В Берліні побіда перехиляєть ся на сторону Еберта. -- Увязненє провідників революциї.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on January 13, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

ПОЛЯКИ МАЮТЬ НАДІЮ УДЕРЖАТИ СЯ У ЛЬВОВІ.

ВАРШАВА, 9. січня. — **Положенє у Львові, як здаєть ся, є тепер більше надійне. Поляки роблять зусиля перевести напад з боку на північний захід від Жовкви.**

Полякам у Львові спішать на поміч польські війска правительства Пілсудского.

(Вже давнійші вісти доносили, що Пілсудскі по звидженю Львова видав був приказ, щоби можливо як найбільше війска вислати проти галицьких Українців. Подібну заяву зложив був також недавно польський міністер загр. справ Васілєвскі, який заявив, що Поляки лише оружко порішать справу Галичини).

ПОЛЯКИ ОБЖАЛОВУЮТЬ ГАЛИЦЬКИХ УКРАЇНЦІВ ПЕРЕД АЛЇЯНТАМИ.

ВАШІНГТОН, 12. січня. — Тутешнє польське бюро одержало з париської головної кватири вістку, що Падеревскі є певний остаточного успіху зі своєї місії в Польщі.

Одержаний звіт подає ще отсі вісти:

„Польський комітет народовий в Парижи відніс ся з просьбою до правительств алїянтів, щоби вони поробили кроки в цїли припиненя діяльности Українців, які убивають у Львові женщини, котрі бороли ся з оружем в руках поруч своїх братів і батьків. Донесеня в сій справі наспіли до Парижа. В них сказано, що галицькі Українці не хочуть признати жінкам права боронити своїх домів і помагати у военних операціях, але вбивають всі женщини, які попадуть ся в їх руки".

МИТРОПОЛИТ ГР. ШЕПТИЦЬКИЙ ІНТЕРНОВАНИЙ.

Краківська соціялістична часопись „Напшуд" з дня 7. падолиста доносить в кореспонденції зі Львова, **що війска польські, занявши Львів, інтернували митрополита гр. Шептицького.**

САВІНКОВ ПОДАЄ ПЛЯН НА ПОБОРЕНЄ БОЛЬШЕВИКІВ.

Звертає притім увагу алїянтів, що вони мусять передше війти в порозумінє з Українцями.

ПАРИЖ, 12. січня. — Борис Савінков, який був міністром війни в кабінеті Керенського, а який недавно прибув сюди з Омска, предложив алїянтам плян, якого переведенє могло би запевнити побіду над большевиками.

Алїянти мусять після гадки Савінкова утворити 300.000 армію, зложену з добровольців і вислати її проти большевиків через Україну.

Перед переведенєм інтервенції алїянти мусять заявити, що вони не мають на цїли попирати жадного тепер в Росії істнуючого правительства, але привернути лад, щоби уможливити вибори до установчих зборів. Дальше алїянти мусять заявити, що земля позістане при селянах. Полагодженє аграрної справи треба полишити до остаточного порішеня установчим зборам. Під тим зглядом є дві гадки: соціялізація землї або малі приватні посілости. Більшість заявить ся правдоподібно за другим.

„Одної однак справи алїянти не сьміють переочити, — говорить дальше Савінков у своїм плянї. — **Перед висадженєм війск в полудневій Росії треба війти в порозумінє з українськими властями. Петлюра є хоробрий чоловік, і хоч має в дечім крайні політичні погляди, він не буде опирати ся відбудованю Росії, коли алїянти дадуть запевненє, що вони не мають наміру повторити блуд Скоропадського, який робив зусиля ратувати великі посілости для дїдичів. В такім случаю українське селянство позістало би правдоподібно пасивне, і не ставило би чинного опору в заведеню ладу на місец теперішного хаосу".**

СПРАВА ПОЛЬЩІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on January 13, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

ПЕРЕГОВОРИ МІЖ ДЕЛЕҐАТАМИ ПІЛСУДСКОГО І ПОЛЬСЬКИМ КОМІТЕТОМ НАРОДОВИМ В ПАРИЖИ.

Анґлія і Злучені Держави готові признати правительство Пілсудского; Франція сьому противить ся.

ПАРИЖ, 11. січня. — **Важні переговори ведуть ся між польським комітетом народовим в Парижи а членами „надзвичайної дипльоматичної делеґації" під проводом Казимира Длуского, яку вислав до Парижа голова правительства, ген. Пілсудскі.**

Сподіють ся, що між обома сторонами прийде до порозуміня та що буде утворений новий коаліційний кабінет, який міг би посьвятити ся виключно справі відбудованя Польщі. Дотепер однак жадна сторона не хоче зробити уступок в користь другої. Замах консервативних елементів, щоби повалити правительства Пілсудского, не удав ся.

Під теперішну пору відбувають ся вибори до установчих зборів. Жидам признано повні горожанські права; женщинам признано право голосованя. Вислід голосованя дотепер незвісний, але здаєть ся, що правительство Пілсудского вийде значно скріплене.

Коли би польський народовий комітет не хотів уступити варшавському правительству, то воно впрост буде старати ся о признанє у алїянтів. **Вже тепер Анґлія має намір признати правительство Пілсудского, а коли се зробить Анґлія, то за нею пійдуть і Злучені Держави. Лише Франція підпирає польський комітет народовий, який властиво був утворений під опікою Франції.**

Замах на житє Падеревского.

ЛОНДОН, 12. січня. — Іґнац Падеревскі одержав легку рану від пострілу. Замах виконав незвісний доси молодий чоловік, який війшов до кімнати в готелю у Варшаві, в якім мешкав Падеревскі, і почав до нього стріляти.

До заговору належало більше число большевиків, яких увязнено.

В РОСІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on January 13, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

АНҐЛИЙЦІ ОПОРОЖНИЛИ БАЛТІЙСЬКЕ МОРЕ.

Дали оружну поміч Естонцям, але сї звернули оруже проти них.

ЛОНДОН, 11. січня. — Правдива історія про боротьбу, яка тепер відбуваєть ся в Ризї і инших балтійських пристанях, є дуже поєдинча, але здаєть ся, що вона не є загально звісна.

Через цілий час, коли большевицькі війска розпочали наступ проти молодих републик, приходили до алїянтів просьби, щоби їм дати поміч в гарматах і амуніції, аби дати їм спромогу успішно боронити ся перед большевиками.

В тій цїли вислало анґлійське правительство на Балтійське море ескадру анґлійських кораблїв з великим засобами оружа і амуніції для загрожених републик. Частину оружа і амуніції сейчас виладувано і передано републиканським війскам. І стало ся таке, що надавало би ся до комічної опери, коли би воно у своїх розмірах не було ґрізне. **Скоро лише большевицькі війска прибули до міст, републиканські війска, зоружені анґлійським правительством, щоби могли боронити ся, перейшли на сторону большевиків, острілюючи анґлійськими гарматами анґлійські кораблї, які находили ся в пристанях.**

Команданти кораблїв, видячи, що їх кораблї находять ся під огнем ґармат, які вони виладували, а крім того в страху, щоби їх кораблї не опинили ся серед ледів, безпроволочно опустили пристань і виїхали на море, полишаючи большевикам свободу братати ся або бороти ся з републиканськими війсками, яких зоружено, щоби вони ставили опір большевикам, а які звернули своє оруже проти тих, котрих просили о поміч.

АНҐЛІЯ ЗА ПРИЗНАНЄМ ПРАВИТЕЛЬСТВА БОЛЬШЕВИКІВ.

Французьке правительство противить ся тому.

ПАРИЖ, 11. січня. — **Анґлійське правительство зробило недавно предложенє Франції, щоби довести до перемиря з Росією, яке довело би до припущеня делеґатів російського савета до мирової конференції,** як се заявив нинї Стефан Пішон, міністер заграничних справ.

Міністер Пішон подав у своїм звітї до відома, що французьке правительство противить ся всяким плянам, які мали би на цїли довести до признаня большевицького правительства.

„Кримінальний режім большевиків — заявив він — не може бути управнений, щоби його признати яко правильне правительство. Французьке правительство буде дальше вважати савєтську орґанізацію своїм ворогом".

Відповідь Пішона в справі признаня большевиків.

ПАРИЖ, 11. січня. — Зміст відповіди Пішона, французького міністра загр. справ, на анґлійське предложенє в справі признаня большевицького правительства звучить після часописи „Ль'Уманіте", як слідує:

„Дня 5. січня 1919 р. анґлійська амбасада прислала менї анґлійське предложенє, яке було вислане також до Риму, Вашінґтону і Токіо, а в якім було запропоновано, щоби вислати ноту до савєтського правительства в Москві, правительств: Колчака (в Омску), Денікіна (в Катеринодарі) і Чайковського (в Архангельску) та до всїх прочих правительств, утворених ріжними народами Росії.

„В нотї мало містити ся завізванє всїх тих правительств і всїх російських партій, щоби вони заперестали ворожнечу, насильства і гнобленє та привернули спокій між собою і з сусїдами. Се перемирє мало би тривати через час мирової конференції, якої одною з цїлий є привернути спокій в Росії і в сусїдних краях та здіймити з населеня терпіня.

„На случай, коли би ріжні правительства, включаючи правительство савєтське, згодили ся на таке запрошенє, їм признано би право висланя делеґатів на мирову конференцію.

„Висказаючи повне признанє анґлійському правительству за його благородні змаганя до загального помиреня, французьке правительство не може згодити ся на таке предложенє, бо воно не узгляднило принципів, на яких опираєть ся полїтика супроти Росії і власти в Росії.

„Кримінальний режім большевиків, який не представляє нїякого демократичного правительства ані не може в правительство перемінити ся, і яке підпирають лише найнизші пристрасти анархістичних насильств, нехтуючи всякі принципи всякого публичного і приватного права, не має права домагати ся, щоби він був признаний правильним правительством.

„Коли би алїянти показали ся занадто слабими або нерозумними і се вчинили, то вони в першій мірі завдали би брехню принципам справедливости і права, які становлять їх силу і честь, та дали би большевицькій пропаґанді в цїлім сьвіті силу і розмір, ризикуючи притім, що вони самі може би перші впали жертвою. Французьке правительство, як се доси представляєть ся справа, не заключить угоди зі злочином.

„Годячи ся на признанє большевицького правительства, ми завдали би брехню своїй політиці — яку алїянти не переставали вести у спільнім порозуміню — а яка полягала в уділеню всякої помочи здоровим, чесним і вірним елементам Росії в цїли поваленя кровавої і анархістичної тиранії большевиків та приверненя правильного правительства.

„Можна би однак годити ся на те, щоби, виключаючи большевиків, алїянти позволили ріжним російським народам предложити свої домаганя. Супроти небезпеки, яка грозить їм зі сторони червоних армій, ми не сьміємо заперестати висилку оружа і гроший, а навіть оружної помочи, згідно з нашими цїлями.

„Методи і терпеливість, а до того неможливість, щоби якийсь режім міг остояти ся без правильної орґанізації поживи, транспорту, ладу, кредиту і т. д., положать конець внутрішній анархії в Росії. Можливо, що се буде вимагати довшого часу, але такий режім не може віднести остаточної побіди, і тому ми повинні рішучо відмовити йому всякого признаня і вважати його нашим ворогом".

Японці опорожнюють зовсім Сибір.

ВЛАДИВОСТОК, 9. січня. — Японці приготовляють ся до цілковитого усуненя своїх війск, які складають ся з трох полків, а які стоять залогою в Манджурії і Сибіри.

Опорожненє буде переведенє між 10. а 20. лютим. Японські війска числять 30.000 людий.

У ФІНЛЯНДІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on January 13, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Фінські війска переходять на сторону большевиків.

ВАШІНҐТОН, 10. січня. — Телеграми з Гельсінґфорсу доносять, що третий фінський полк перейшов на сторону большевиків і боров ся по їх стороні.

Головну команду над фінською армією обіймив генерал Маннергайм.

СПРАВА МИРА.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on January 13, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

МИРОВІ ПЕРЕГОВОРИ РОЗПОЧАЛИ СЯ.

ПАРИЖ, 12. січня. — **Головна рада мирового конґресу, зложена з президента Вілсона, премієрів і міністрів заграничних справ чотирох великих держав: Анґлії, Злучених Держав, Франції і Італії, відбула нинї о годинї третій пополудни в канцелярії міністерства загр. справ перше формальне засїданє в цїли виміни своїх поглядів і зробленя приготовань до конференції, яка розпічнеть ся завтра при співучасти повних делеґацій.**

В НІМЕЧЧИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on January 13, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Правительство Еберта вийшло побідно з боротьби зі Спартаками.

ПАРИЖ, 11. січня. — **Послідні вісти, які надійшли з Берліна, доносять про цілковите пораженє Спартаків.**

Робітники у фабриках оружа і амуніції, яких вважано прихильниками д-ра Лібкнехта, виявили бажанє, щоби здержати пролив крови.

1.000 російських большевиків в Берліні.

КОПЕНГАҐЕН, 10. січня. — Берлінська часопись „Ґерманія" доносить, що в Берліні находить ся поверх 1.000 російських большевиків перебраних за німецьких жовнїрів.

Поголоска про убитє д-ра Лібкнехта.

ЛОНДОН, 11. січня. — Берлінський кореспондент часописи „Івнінґ Нюс" доносить під датою з четверга, що він чув з достовірного жерела **про убитє д-ра Лібкнехта** підчас боротьби коло будинку „Таґеблятту". Др. Лібкнехт мав згинути від кулї, яка перейшла йому через голову. Однак дотепер не одержано потвердженя сеї вістки.

Др. Лібкнехт мав згинути підчас битви в четвер вечером, як се доносить телеграма з Копенгаґен до „Ексчендж Телеґраф Компани".

Телеграми, які наспіли від кореспондентів з Берліна в пятницю, не згадують нічого про смерть д-ра Лібкнехта.

Увязненє провідників революциї.

БЕРЛІН, 11. січня. — Офіцири і жовнїри увязнили Георґа Ледебура і Ериста Маєра, провідників независимих соціялістів.

Причини увязненя не подано. Ледебур належить до найбільше завзятих противників правительства Еберта.

Большевик Радек обіцює поміч російських большевиків.

БЕРЛІН, 11. січня. — Роберт Ляйнерт, голова центрального комітету рад жовнїрів і робітників, заявив, що большевицький посол Радек взивав Спартаків продовжати боротьбу, доки не наспіють їм на поміч большевицькі війска з Росії, які находять ся вже в дорозї. Жовнїрська рада десятої німецької армії згодила ся перепустити большевицькі війска через границю.

В АНҐЛІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on January 13, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Індія домагаєть ся повної самоуправи.

ЛОНДОН, 9. січня. — На конґресі індійських націоналістів, який відбув ся в Делї, столиці Індії, принято резолюцію в справі повної провінціональної автономії і проти окремих привілеїв для Европейців.

На конґресі ухвалено опрочте також резолюцію, в якій висказано льояльність супроти Анґлії.

НА УГОРЩИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on January 13, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Напад на мадярського премієра.

ЖЕНЕВА, 9. січня. — На Угорщині грозить вибух большевицької революциї. Правительство було приневолене проголосити военний стан.

Пятнайцять добре зоружених большевиків вдерло ся до палати премієра, але їх відти прогнано.

Підчас заворушень в копальнях угля в Шікаґо-Тарян згинуло 16 осіб.

Большевизм в Будапешті.

ПРАГА, 3. січня. — В Будапешті проголошено военний стан з причини заворушень, які слідували після новорічних демонстраций комуністів.

Підчас боротьби між демонстрантами і державною сторожию, яка уживала її машинових крісів, богато осіб було убитих і ранених.

Здаєть ся однак, що остаточно товпа взяла верх і почала облогу бараків державної сторожі і державних будинків.

Нелад панує дальше. Послідні вісти доносять, що товпа кинула ся рабувати.

"SVOBODA" (LIBERTY)

The Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized, July 31. 1918.

SUBSCRIPTION: United States:		ПЕРЕДПЛАТА: в Злучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
In Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
Single copy 3 cents.		Поодиноке число 3 центи.	

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 498 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошеня поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

Володимир Сиротенко.

НОВИЙ РІК.

Здоров, здоров, новенький рік!
Чого ти так жахнувсь?
Що нарід приневолений
Подекуди проснувсь?
Що йдеш ти і до наймитів,
В хатиноньки малі,
Щоб возвістить любов сьвяту
І щастя на землі?
Ха-ха!... Пора!... Ми досить вже
Набрали ся біди;
Від твоїх злих прапрадідів
Добра, було, й не жди.
Вони несли і доленьку
І радощі панам
Годили їм, втішали їх,
Щоб гірше жилось нам.
А ти вже будеш добренький...
Ти воленьки синок!
Тебе вже не-проняте жде,
А славоньки вінок...
Ми хочемо своє здобуть
У правій боротьбі, —
Колиб нам пощасливилось
Подякувать тобі!
На твою долю випало
Усїх нас посмирить, —
Нехай вже більш огонь війни
По сьвіті не горить.
На твою долю випало
Узяти деркача
І так махнуть, щоб всї царі
Завдали втїкача!...
Ти маєш пересїяти
Старе і нове,
І лиш добро оставити —
Нехай воно живе.
Тяженька праця, миленький,
На тебе в нас паде,
Бо ще житя спокійного
Не маємо ніде.
Зроби в нас так, щоб жили ми
Всї дружно, як брати,
Не знали кривди лютої,
Нахабство й суєти.
Зроби у нас... Чого-ж се ти
Заплакав в одну мить?!.
Не плач, малий, терпи, кріпись,
Хоч дай договорить...

Ню Йорк, Н. Й.

МЕМОРІЯЛ ГАЛИЦЬКИХ УКРАЇНЦЇВ ДО ПРЕЗИДЕНТА ВІЛСОНА.

В нинїшнім числї „Свободи" подаємо меморіял галицьких Українців, предложений Екзекутивним Комітетом Української Народної Ради у Львові, яка є тимчасовим правительством нової української держави, президентови Злучених Держав, Вілсонови.

Меморіял має дату 26. жовтня 1918, а сказано в нїм, що Українці бувшої австро-угорської монархії, отже з Галичини (східної Галичини і Лемківщини), з української Буковини і закарпатської (угорської) Руси, **скликали на 18. жовтня 1918 установчі збори до Львова, які вже дня 19. жовтня проголосили українську суверенну державу зі столицею у Львові.**

Дальше сказано, що та українська самостійна держава оставляє справу, чи вона має лишитись цїлком независимою чи злучитись з Україною, будуччині, однак зазначено, що злука з Україною відповідає змаганям цїлого народу. Притім додано, що нова українська держава застерігає собі право висылати своїх представників на мирову конференцію.

Вкінци в меморіялї сказано, що **тимчасове правительство нової української держави протестує проти всякої заяви або дискусії у справі українських земель бувшої австро-угорської монархії, бо тільки воно має право до сього.**

* * *

Як звісно, від скликаня українських установчих зборів „Свобода" заявилась за ними і признала їм одиноким рішати про долю Галичини, української Буковини і угорської Руси.

Меморіял тимчасового правительства нової української республики стверджує, що „Свобода" заняла слушне становище.

* * *

Рівночасно, сей меморіял потверджує се, що писала „Свобода", а іменно, що „Народна Воля" і пан Січинський зійшли на блудну дорогу і своєю „політикою" тільки шкодять молодій українській републицї, що піднялась до свободи з довговічної польської неволї.

Писала „Народна Воля", що українські установчі збори не проголосили самостійности навіть до 22. жовтня 1918, а тимчасом довідуємось з того меморіялу, **що ті установчі збори проголосили самостійність нової української держави ще дня 19. жовтня.** Телеграми з Европи подавали дату 24. і 22. жовтня, однак як показуеть ся, се сталось ще скорше, бо дня 19. жовтня.

Дальше, „Народна Воля" писала, що ті установчі збори не хотіли злуки з Україною, але як видно з меморіялу, вони тільки **хвилево** проголосили нову державу цїлком окремою, а справу злуки оставили до порішеня народови в недалекій будуччині. Чому вони се зробили, видно зараз із слїдуючого реченя, в якім є сказано, що нова держава **застерігає собі право вислати своїх делеґатів на мирову конференцію.** Видна річ, що львівські українські установчі збори покищо не заявились за злукою з Україною, аби не стратити того права до заступництва на мировій конференції, яке можуть дістати всі народи бувшої Австро-Угорщини. І знов тут потверджуеть ся здогад „Свободи".

Вкінци се, що на останку в меморіялї сказано, іменно, що тимчасове правительство нової української держави **протестує проти всякої заяви або дискусії в справі її земель, бо се право належить тільки їй** — має теж велике значіне.

Сей протест правительства нової української републики звернений проти всїх, хто би прибирав собі право говорити її іменем.

Отже не має права говорити іменем українських земель бувшої Австро-Угорщини анї Польща анї нїхто инший, крім народу тих земель і його правного заступництва.

Не має права говорити і французький премієр, коли вшехполякам пропонує „відбудувати" Польщу в історичних границях.

Не має парва говорити і пан Січинський, коли на своїх вічах, у своїй телєграмі до Падеревского і на своїм „соймі" предкладає вшехполякам плєбісцит для галицької України, аби дізнатись, чи до неї має право нарід український чи польський.

Значить, і тут меморіял є вповні згідний зі становищем „Свободи".

„Народна Воля" може дальше стояти при своїм, бо вона львівських українських установчих зборів не признає і називає їх **„васильківсько-барвінчуківським скандалом"**, а з нею може стояти і пан Січинський разом зі своїм плєбісцитом.

Але дарма! **За львівськими українськими установчими зборами стоїть пять міліонів українського народу в Галичині, на Буковині і угорській Руси.**

На підставі права про самовизначене народів установчі збори тих 5 міліонів народу проголосили їх землї самостійною републикою.

Се було самовизначене народу, **а доказом того, що за тими установчими зборами і за їх постановою стоїть весь нарід, є те, що той нарід за сю постанову вже третій місяць кроваву боротьбу проти польських наїзників, тих наїзників, що не признають сеї постанови.**

Кров пролита сьвідчить проти всяких пустословних махінацій, що нібито Галичина се край польський, а не український.

МЕМОРІЯЛ

предложений президентови Злучених Держав Америки Екзекутивним Комітетом Українського Національного Комітету у Львові, який функціонує яко тимчасове правительство українсько-галицької держави на українських територіях колишньої австро-угорської монархії.

Пане Президент:

Тимчасове правительство незвисимої галицької держави, яку створено в послїдних часах з українських територій колишньої австро-угорської монархії, має честь сповістити Вас, що український народ Австро-Угорщини вибрав, на основі проголошеного Вами принципу, Українську Народну Раду на національних Установчих Зборах у Львові, які рівночасно ухвалили резолюцію, щоби обєднати українські території колишньої австро-угорської монархії в одну независиму державу.

Українську Народну Раду засновано через вибір екзекутивного комітету, зложеного з девяти членів, який, у формі тимчасового правительства, буде завідувати справами держави.

В імени сеї ново-створеної держави її правительство має честь дати отсим відповідь на ноту з 18-го жовтня від секретаря стейту Злучених Держав Америки, звернену до міністерства заграничних справ Австро-Угорщини, так як се міністерство тепер вже не істнує і нота, на дїлї, є звернена до всїх суверенних народів австро-угорської монархії.

В повисше згаданій ноті міститься ся відмова входити в переговори в справі перемиря або мира з австро-угорською монархією, бо, як заявлено, Чехо-Словаки і Юго-славяни, будучи на воєнній стопі з тою монархією, мають право самі рішати про свою будучність.

В тій ноті нема згадки про инші народи. Нема там згадки і про український народ, який числить більше ніж 4 міліони душ.

Українці з колишньої австро-угорської монархії не припускають, що належить виріжнювати між народами, які є на воєнній стопі з монархією, і другими, бо як би були достаточні мотиви на творене такого виріжнюваня в справі перемиря, то се не було би згідне з поставленими Вами, Пане Президент, принципами про право кождого цивілїзованого народу розпоряджати свобідно самим собою.

Питане міститься ся в тім, як створити лїґу свобідних народів, що основувалаб ся на свободї держав і демократичних принципах.

Український народ вірить, що принцип свобідного самоозначеня народів проголошений Вами, Пане Президент, відносить ся рівнож і до українського народа. Правительство української держави в бувшій австро-угорській монархії приймає, що як і є у Вашій ноті брак ясности щодо ріжних народів монархії, то се належить приписати фактови, що ті народи, зі шкодою для себе самих, занедбали запізнати політичний сьвіт зі своїм істнованем і своїми змаганями.

Нехай же буде нам вільно навести кілька фактів в справі українського народу.

Від IX. до половини XIII. столїтя український народ творив могучу независиму державу, старинне князївство Київське, що простягало ся від Сяну по Дон, а на полудне аж до Чорного моря. Та держава, яка була передною сторожею цивілїзації у східній Европі, розпала ся в руїни в XIII. столїтю. Одинокою причиною того нещастя був напад азійських орд і кочівничих народів, які в ріжних часах нападали і руйнували українські землї. Польща і Московщина (Великоросія), будучи в красших відносинах, мали нагоду користати з трудного положеня зруйнованого князївства і відривали від нього ріжні землї. Андрусівським договором з 1663 р. Київське князївство (зване з того часу Україною) подїлено між дві держави. Так Польща, як і Московщина в брутальний спосіб експльоатували сю богату країну і безпощадно гнобили її населене. Польські пани захопили великі простори землї. Москалї посунули ся до того, що заборонили уживане української мови.

Після подїлу Польщі останок України перейшов до Росії, крім східної Галичини, яка дістала ся під пановане Австрії.

Се правда, що Українцї бороли ся цїлі столїтя проти національного гнету. В XVI. столїтю вони зорґанізували козацьку републику над долішним Дніпром, основану на широких демократичних принципах, з виборним гетьманом на чолї.

Під проводом гетьманів Хмельницького і Дорошенка та політична орґанізація вспіла обєднати всі українські землї і визволити їх вповні на якийсь час. Та вороги ослабили її і цариця Катерина II. розвязала ту орґанізацію.

Нехай буде вільно нам додати тут, що український народ спроміг ся власними силами створити політичну орґанізацію, що була в дїйсности демократичною і републиканською, одинокою в цїлій Европі в XVII. і XVIII. столїтях. З того часу український народ завсїгди змагав до демократичної і конституційної форми правительства. Та свої аспірації йому вдало ся здїйснити долерва в теперішній політичній хвилї серед страшної боротьби народів.

Теперішна сьвітова війна значно змінила положене українського народу. Се є одно з найбільших чудес, які спричинила війна народів, — се воскресене 40-міліонового народа, який сьогодня сьвяткує своє відроджене.

Внутрішне розбите царської Росії — того штучного конґльомерату — було товчком для українського народу створити собі независиму демократичну і републиканську державу зі столицею в Києві, і тим робом привернути старинне Київське князївство. Однак можливо, що зовнїшна форма його змагань до свободи не стріне повного одобреня. Хоч молода держава мусїла піддати ся заграничним чинникам, однак ми сподїємо ся, що відроджена Україна зможе вдержати ся при істнованю і заняти своє місце в будучій лїґзї свобідних народів, згідно з принципом свобідного порядкованя народів собою, проголошеного Вами, Пане Президент. Тим більше можемо сподїватн ся того, що в інтересї загального мира лежить, щоби не відбудовувати старого кольоса сходу, який знову пробував би відновити свої імперіялїстичні аспірації.

Створене независимої української держави визволило 40 міліонів Українців від Збруча і Припети аж по Дон. Півпята міліонів Українців лишило ся ще поза границями української держави, хоч ідеалом нашого народу є злучити всї українські землї в одностайне політичне тїло. Та частина українського народу, яка ще бореть ся за свою свободу, заслугує на нашу особлившу симпатію; її доля є ще непевна, а її національні вороги — Поляки і Мадяри — давлять її брутально. Національна територія, о яку розходить ся в тім великім спорі, обіймає слїдуючі краї старої монархії: так звану східну Галичину, від ріки Сяну (з містами Ярослав і Сянок) до Збруча, зі столицею Львовом, дальше північно-східну часть Буковини (з містами Чернівці, Сторожинець і Серет) аж до ріки Серету, а вкінци північну часть Угорщини з головними містами Мармарош-Сиґіт, Мукачів і Ужгород. Ся вповні одноцїла територія є спадщиною усього українського народу; всї природні і історичні права доказують, що ті землї належить привернути під суверенність українського народу.

В часах коли процвитало старинне Київське князївство, вся згадана територія творила його складову часть. Ярослав Мудрий, син київського князя Володимира Великого, заложив на берегах Сяну місто Ярослав, яко забороло проти сусїдних Поляків. Після упадку Київського князївства на тій територїї створено иншу українську державу — Галицько-володимирське князївство, в якім головні міста були Холм, Галич, Перемишль і Львів. В р. 1254, за панованя князя Данила, сю державу піднесено за згодою папи до ряду королївств, зі столицею в Галичи, з чого й походить назва Галичина.

При кінци XIII. столїтя вимерла династія галицьких князїв і на ту плодовиту країну стали тодї посягати Мадяри і Поляки. Після кількох повстань його населеня, край заняла Польща.

Пановане Польщі зробило український народ пролетарем в його власнім краю. Польські старости (февдальні маґнати з військовими і адміністративними правами) забирали найбогатші маєтки. Свобідних селян зробили панщизняками. Українські міста заповнено польськими урядниками і ремісниками та иншими польськими елементами, що діставали спеціяльні привілеї від короля.

В 1772 р., після першого подїлу Польщі, королївство Галичини і Володимирії (перекручена назва Галича і Володимира) прилучено, як коронний край, до австрійської монархії. Ся земля булаб з певностию стала автономною українською провінцією, колиб се було залежало від бажаня більшости населеня. Та зайшли зміни в розвитку австрійської імперії і сї зміни віддали український народ в руки польської меньшости.

В 1793 р. Австрія завоювала частину польського королївства, тобто велике князївство Краківське з округом і князївства Освенцїм і Затор, які договором в Шенбрунї з 1809 р. прилучено на стало до австрійської монархії.

Щодо краківської републики, то вона істнувала ще в 1846 р. Тій територїї надано назву Нова Галичина, а пізнїйше Західна Галичина. Польська аристократія, маючи спеціяльні ласки в Габсбурської династії, намовила цїсаря Франц Йосифа прилучити українську Галичину до польського великого князївства Краківського і до польських князївств Освенцїм і Затор і назвати все те королївством Галичини і Володимирії (українська Володимирія над Бугом) з великим князївством Краківським і князївствами Освенцїм і Затор. В такий то спосіб видано українську територію Полякам, найгіршим ворогам нашого народу. Український народ протестував на дармо, і так в тім краю створено штучну більшість і польську гегемонію.

Пятьдесять років примусового спільного житя з Поляками в австрійськім ярмі становлять період постійної боротьби зі сторони українського народу проти його польських гнобителїв, які, маючи за собою центральне правительство, захопили адміністрацію краю та надали краєвим інституціям, а навіть і самим містам штучний польський характер. Рівночасно кляса землевласників, так звана шляхта, взяла ся всїми можливими способами до соціяльної експльоатації українського населеня, маючи при тім піддержане правительства.

Правдою є, що мимо того всего український народ спроміг ся витворити в себе численну інтелїґенцію; поконуючи великі трудности, йому вдало ся заложити українські середні школи, а вкінци створити поважні економічні орґанізації, що поширили ся на цїлий край. Вінцем того великого цивілїзаційного дїла і завершенем визвольних змагань було засноване у Львові академії штук і наук під назвою „Товариство імени Шевченка".

Для тої частини українського народу година визволеня вибила тодї, як спорохнавіла політична орґанізація старої австро-угорської монархії стала розпадати ся в наслїдок великої війни, як рівнож в наслїдок принципу, проголошеного Вами, Пане Президент. Наші брати на російській Україні скористали з упадку імперії і проголосили независиму українську державу; в подібний спосіб Українці в Австро-Угорщині скористали з розкладу монархії і скликали на 18. жовтня Установчі Збори до Львова. 19. жовтня ті Збори проголосили независимість усьої української територїї в старій монархії і створили суверенну державу зі столицею у Львові.

Екзекутивний комітет Української Народної Ради, дїлаючи яко тимчасове правительство, має честь сповістити вас, Пане Президент, про сформоване сеї нової держави.

Її територія обіймає слїдуючі краї:

1. Цїлу східну Галичину, або властиву Галичину (старе Галицько-володимирське князївство), якої західну границю творить ріка Сян, включно з Лемківщиною; та послїдна хоч і належить до західної Галичини, однак має одноцїлу українську більшість.

2. Українську часть Буковини, тобто повіти Вижниця, Заставна, Кіцмань і Вашківцї, а також деякі части повітів Сторожинецького, Черновецького і Серетського.

3. Українську територію північно-східної Угорщини, зложену зі слїдуючих комітатів: Мармарош-Сиґіт, Угоча, Берег, Ужгород, Земплин, Шарош і частина Сепеш (Зіос).

На тій територїї проживає разом шість і пів міліона людий, з чого Українці становлять більшість до 70 процент і висше.

Пане Президент!

Можна було сподївати ся, що національні вороги українського народу, які розсїли ся вигідно на наших землях, що через кілька столїть належали до них правом сильнїйшого, ще й тепер виступлять з претенсіями до деяких частий нашої молодої держави, і се всупереч фактови, що теперішна сьвітова війна викопала гріб кождому імперіялїзмови і анексії. Завдяки ідеям національної свободи, демократії і братерства свобідних народів, які Ви, Пане Президент, зволили проголосити, перед нами сходить нова ера, яка видирає побіду брутальній силї і у своїм тріюмфальнім походї потягає за собою цїлий сьвіт.

Більше ніж кому иншому, Полякам страшно не по нутру пустити з рук українську Галичину, а також Холмщину і Полїсє, незвичайно богаті і плодовиті територїї. Вони уживають всїх можливих средств, щоби прилучити їх до польської корони. Через якийсь час вони предкладали корону Габсбурській династії, щоби тим купити собі східну Галичину. Пізнїйше вони стали увихатись коло мадярських політиків, особливо коло графа Буріяна, графа Андраші і графа Батіяния, які бояли ся втратити українське населене, визискуване Мадярами до найвисшого степеня. Се тайне політичне співдїлане визискувачів істнує в самім королївстві Польщі, яке під сю пору стремить до републиканської форми правительства.

Польські політики хочуть обдурити опінію політичного сьвіта і заходять ся доказувати конечність утвореня східної стратеґічної границї та виступають з претенсіями до так званої культурної місії на українській територїї. Се є арґументи, яких ніяк не можна брати під розвагу, бо вони є запереченем проголошеного Вами, Пане Президент, принципу, після якого польська держава може обіймити лишень такі територїї, які є чисто польські, і після якого кождий народ має розпоряджати свобідно своєю долею на власній землї.

Щодо мнимої культурної місії Поляків на сходї, то се є тільки дїло кольонізаторів, визиск і недоладна адміністрація продажних польських урядників, основана на охоронї інтересів, деморалїзації і беззаконности. Пів столїтя польської адміністрації в Галичинї є найлучшим доказом на се.

Українці бажають, щоби польський народ розвивав ся свобідно в независимій державі, утвореній на етноґрафічно польських територіях. Вони бажають жити в приязних зносинах зі всїми сусїдними народами, включаючи і польський.

Коли би однак здїйснили ся затії польських анексіоністів, і коли би якунебудь частину української землї прилучено до польської держави, то через те повстане терте в зносинах між двома сусїдними державами і на сходї Европи запалає нова війна.

Мир на сходї дасть ся запевнити лишень через точно етноґрафічний подїл земель поміж суверенні держави польську, українську і великоруську. За те пролято ріки крови у східній Галичинї в теперішній війнї.

Пане Президент!

Українці, се демократичний народ, се приятелї свободи. Ось Вам доказ того: наші Установчі Збори у Львові, кладучи загальні принципи державної конституції, вважають Жидів за окрему націю: вони надають національним меньшостям право пропорціональних виборів, національну автономію і представництво інтересів меньшости в правительстві. Се показує, що політичний орґанізм буде опирати ся на рівнім, безпосереднім і загальнім виборчім праві. Найважнїйша національна меньшість, тобто Жиди, яких є 1,000,000 душ, піддержують нашу державу і протестують проти польського пановання.

Пане Президент!

Богато тисячів Українців, утїкаючи перед гнетом і визиском у своїй вітчинї, знайшли пристановище і охорону в Америці, в сїй країнї свободи. Вони є льояльними горожанами своєї вітчини і там точно виконують свої горожанські обовязки.

Ново-створене тимчасове правительство звернуло ся в повній надії і певности на успіх до Злучених Держав Америки та до їх президента, великого мислителя і політика, якому судилось бути творцем нової ери в історії людства.

Пане Президент!

Маємо честь запізнати Вас з фактом про відроджене нашої держави і просимо Вас подати свою могутню охорону нашому дїйсно демократичному народови, який натерпів ся так тяжко.

Наша держава має намір рішати свобідно про свою долю згідно з проголошеним Вами, Пане Президент, принципом. Події покажуть, чи вона вибере собі повну независимість, чи злуку з українською державою. Нема сумніву, що послїдне рішенє відповідало би аспіраціям цїлого нашого народа. Застерігаємо собі право вислати репрезентантів на Мировий Конґрес, щоби там свобідно використати право рішати про свою долю.

Тимчасове правительство протестує проти всякої заяви або дискусії дотично українських земель бувшої австро-угорської монархії, так як тимчасове правительство є лиш само компетентне в сїй справі. Рівночасно поручаємо Вашій увазї залучені тут основні резолюції Української Народної Ради, як також резолюції Екзекутивного Комітету.

Приймить, Пане Президент, заяву нашого найглибшого поважаня.

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РАДИ У ЛЬВОВІ, ВИСТУПАЮЧИЙ ЯКО ТИМЧАСОВЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО УКРАЇНСЬКО-ГАЛИЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ НА УКРАЇНСЬКИХ ТЕРИТОРІЯХ БУВШОЇ АВСТРО-УГОРСЬКОЇ МОНАРХІЇ.

Львів, 26. жовтня 1918.

ПОЛІТИЧНА ПОХИБКА.

Хто уважно прочитає останній уступ меморіялу галицьких Українців до президента Вілсона, той переконаєть ся, що всі виступи д. Січинського в справі плебісциту дотично галицько-українських земель є одним ланцюхом політичних похибок. На се від довшого часу звертає увагу „Свобода", котра постійно взиває д. Січинського, щоби на власну руку не вів такої політики, з якою не годить ся нї старий край анї загал тутешної іміґрації. Недавно і в нашій часописи появила ся статя д. Штогрина, в якій висловлено протест проти самовільної політики д. Січинського.

На жаль, д. Січинський уперто стоїть при тім, що про долю Галичини має рішати плєбісцит.

В політицї може кождий похибнутись, однак уперто при похибках може стояти тільки зарозумілець, котрий свою амбіцію ставить понад національний інтерес.

Коли д. Січинському не промовляють арґументи загалу іміґрації, згуртованої довкола У. Н. Комітету, то може промовлять до переконаня д. Січинського слова галицьких Українців, наведені дослівно з меморіялу:

„Тимчасове правительство протестує проти всякої заяви або дискусії дотично українських земель бувшої австро-угорської монархії, так як лиш само тимчасове правительство є компетентне в сїй справі".

Повисші слова Галичан є в першій мірі звернені до Поляків. Ми позволимо собі звернути їх і до д. Січинського, котрий разом з Поляками стоїть на тім становищи, що східна Галичина є спірною територією та що її долю має рішати оружна перевага або плєбісцит.

Ми маємо право сподїватись, що д. Січинський скорше уступить зі своєї позиції ніж Поляки. І чим скорше д. Січинський подасть ся до „димісії", то з тим більшою честю він зможе вийти з круговороту своїх політичних промахів.

Сих кілька уваг передаємо тільки для добра загалу. Ті, котрі слїпо йшли за партією Січинського, мають ще час вступити на дорогу, яка не йде проти національних інтересів України.

Нагоду до сього дає всїм блудним синам народу Зізд, що за тиждень відбудеть ся в Ню Йорку.

(„Америка").

PEACE.

At Bethlehem the Star shines bright
above the Stable door;
By every road the Wise Men come
who never came before;
The Kings, with all their Caravan,
keep watch upon the hill,
While Jesus sleeps on Mary's breast
—and all the guns are still!

The plunder of the world is heaped
about that manger-bed,
Behold! the gifts the Wise Men
brought are stained an awful red.
Poor Mary's face is white and drawn,
and Joseph's grim and set—
For older hearts, tho' slow to learn,
are slower to forget!

But lo, the Star at Bethlehem above
the Stable door
Shines with a glory in its light that
never shone before!
The haggard hosts of shattered men
out on the battle plain
Have caught the slogan of the skies,
and fling it back again.

"Peace — Peace on Earth!" with
shaken hearts, across the world
they come,
No panoply of war is theirs, no flag,
no rolling drum;
But all are cloaked in spotless white—
the garment of His love—
And "Peace" their bursting throats
now sing, and "Peace" the choirs
above!

At Bethlehem the Star shines bright
above the Stable door,
By every road the Wise Men come
who never came before:
The Kings, with all their Caravan,
keep watch upon the hill,
While Jesus sleeps on Mary's breast
—and all the guns are still!

CECILE JOYCE KEENAN.

ДОПИСИ.

З ELIZABETH, N. J.

Збори української громади.

Дня 5. січня 1919 р. відбуло ся в нас засідане місцевої української громади. Засідане отворив предсідатель Михаїл Гринішак, поясняючи присутним делегатам, що се засідане є надзвичайне, скликане з причини важних справ, котрі є конечні до полагодженя. Дальше Михаїл Гринішак згадав про теперішні події на Україні та про трудности, які мусить поборювати українська демократія. До тих трудностий належить ще і те, що в останних часах, як подають телеграми, в українськім порті Одесі висіли французькі війска, котрі замісць помагати Україні, то вони навпаки — злучили ся з московськими реакційними війсками і стали проти українських селян, котрі під проводом Петлюри стараають ся оборонити свободу України. Дальше заявив, що і на українській земли в Галичині не лучше, бо там ведеть ся завзята боротьба поміж українськими війсками а здичілими польськими легіонерами, котрі своєю жорстокостию перевисшають всі дотеперішні звірства поповнені над спокійним населенєм галицької України. Українські селяни змушені боронити ся перед польськими наїзниками, котрі хотять силою загарбати українські землї і накинути українському населеню східної Галичини своє польсько-шляхотське ярмо. В тій завзятій боротьбі вже немало полялось крови і не мало полягло українських синів. Між иншими поляг щирий і заслужений український робітничий провідник і свого часу посол до галицького сойму Семен Вітик. Тому ми, хотяй за морем, повинні вшанувати його память, а вшануємо тим способом, коли повстанемо з місць. На ті слова присутні всі як один встали зі своїх місць, даючи тим доказ, що цінять і з пошаною відносить ся до тих, котрі всьо, навіть своє житє дають в обороні свого українського народу.

Потім ухвалено слідуючі резолюції, котрі мають бути передані на Всеукраїнський Народний Зїзд:

1. Ми, делегати, репрезентуючі місцеві українські товариства в Елізабет і Елізабетпорт, Н. Дж., зібрані на засіданю української громади в Елізабет, Н. Дж., протестуємо против польських претенсій і польських плянів прилученя східної Галичини, Холмщини і Буковини до польської держави та домагаємось влученя тих земель до Української Народної Республики.

2. Жадаємо, щоби Всеукраїнський Народний Зїзд домагав ся від мирової конференції, щоби вона признала право, що території східної Галичини, Холмщини і Буковини, заселені українським елементом, мають належати до України.

3. Заявляємо ся за Україною самостійною, від нікого незалежною.

4. Заявляємо ся проти оружної інтервенції аліянтів на Україні і есьмо проти всіх тих, котрі силою хотїлиб накинути свою волю українському народови.

5. Домагаємо ся, щоби Всеукраїнський Народний Зїзд заявив, що признасть і готов помагати та боронити тільки таке правительство на Україні, котре буде вибране за згодою всього українського народу.

6. Домагаємо ся, щоби Всеукраїнський Народний Зїзд в Ню Йорку ухвалив, аби відтепер всі українські сьвященики, сповняючі свої обовязки на американськім контитенті, по церквах і публичних виступах, не уживали більше слова Русин або руський, але заступили се словами Українець, український.

7. Домагаємо ся, щоби Український Народний Комітет виставрав ся у американського правительства як найскорше вільної комунікації на Україну.

8. Домагаємо ся злуки всіх українських запомогових організацій в одну велику українську організацію.

9. Домагаємо ся, щоби на Всеукраїнськім Народнім Зїзді в Ню Йорку був вибраний один спільний комітет і якого такий мав би право говорити в імени цілого українського загалу в Злучених Державах. Такий Український Комітет повинен видавати одну політичну народну часопись, котра стоялаб на сторожі і боронилаб права та інтереси працюючого українського загалу в Злучених Державах.

10. Заявляємо, що узнаємо Головний Український Народний Комітет в Ню Йорку яко тимчасовий, а узнамо за дійсний той Комітет, котрий буде вибраний і потверджений на Всеукраїнськім Народнім Зїзді в Ню Йорку. Рівночасно ухвалюємо збирати гроші на оборону Галичини, а ті гроші мають бути вислані на руки того Комітету, котрий буде вибраний на У. Н. Зїзді в Ню Йорку.

Делегатом на Зїзд вибрано Михайла Гринішака, через котрого руки повисші резолюції мають бути доручені на Всеукр. Нар. Зїзді в Ню Йорку.

Повисших десять резолюцій сьвідчить, що Українці в Елізабет не сплять, а здорово думають і працюють для добра своєї неньки України.

Один з громади.

—o—

З ROSSFORD, O.

Народне віче.

Віче народне на поклик Головного Українського Народного Комітету в справі Місцевого Комітету, який мав заложити ся разом з Толідом і Росфордом, відбуло ся в день 5. січня б. р.

Віче отворив п. Михаїл Конистинський, яко предсідатель, о годині 3.15 і предложив, в якій справі воно буде відбувати ся, як також покликав на бесідника всім знаного дорогого гостя д-ра Кирила Білика з Ню Йорку, котрий дуже красно промовляв до народу майже півтора години без найменьшого відпочинку. Присутні слухали сього реферату з великим ентузіязмом і сипали грімкі оплески за кождим перестанком.

Не буду описувати цілої бесіди д-ра Білика, щоби не забирати богато місця в нашій часописи „Свободі", лише зазначу важнійші точки, на яку тему мова була проваджена. Отже наперед предложено теперішну добу, в котрій то повстав нарід европейський та повалив королїв і цісарів, як російських, австрійських та німецьких, котрі тримали народи через сотки літ в кайданах. Дальше говорив др. Білик, яка страшна ворожнеча панує між нами, то є українським народом, та нашими сусїдами Поляками, котрі намагають ся загарбати під польське пановане часть українських земель, як Галичину і Холмщину. Опісля говорив про стремлїнє всіх Українців до злуки всіх українських земель, то є Холмщини, Галичини, Буковини та Угорської Руси, в одну незалежну републику. Відтак говорив, що ми всі Українці в Америці повинні складати як найбільші жертви на фонд для оборони Галичини, та вияснив, на яку ціль наші жертви і фонди будуть видавати ся.

Другий з черги промовляв п. Ілія Дорош з Толідо в справі політики п. Січинського, котра є дуже шкідлива не тільки тут в Америці, але головно в старім краю. Він домагав ся наверненя на праву дорогу блудного сина, а також подав заохочене щодо жертв.

Та тут повстали большевицькі-шпигуни і стали протестувати проти збираня жертв, кажучи, що „робучий народ не потребуєт давать деньгі на попов, докторов, брухачов; что нам ані цента не потреба. Я також Українец, хотяй па українськи не знаю гаворить і не дам одной капейкі, бо ми є всі в Амеріки — рабучий бедний народ. В Расеї єст досит народа, най дадут одну капейку кождий і будєт досит деньгів".

Але ми тих „добродіїв" випросили за двері, нехай протестують межи такими, як вони самі.

Коли большевики галю опустили, повстали Українці з Толідо та зачали протестувати проти Українців з Росфорд, О., що вони не хотять спільно ділати з ними, що се не було народне віче, лиш парохіяльний мітінг в Росфорд, та що вони на жадні точки з віча не згаджають ся, позаяк вони не знали о що справа іде, що говорено, бо прибули трохи запізно. Се все є очевидна брехня, видумана на те, аби робити народну кирилю.

Сором вам, Українці з Толідо, що так нерозумно виступаєте в справі народній. Замісць згоди ви сієте роздор і незгоду між нашим народом, а се є під теперішну пору великим народним злочином.

А ви, Українці, котрі зложилисьте жертви і котрі прмобіцяли дати і попирати справу народну, честь вам за ваше добре діло, через що показалисьте, що ви є щирими синами та доньками неньки України. Дай, Боже, аби таких було сотки тисяч в Америці! Та і не дивуйте ся тим несьвідомим, котрі робили баламуту, бо вони по тверезому того певно не зробилиб. Ми думаємо, що вони не зі своєї охоти прийшли сварити ся на віче, бо се не був парохіяльний мітінг, лиш народне віче, але їх певно схизматик до того намовив, бо то Різдвяні Сьвята і коли би вони дали на ціль народну яку жертву, то меньше а може й нічого не позістало би для него. Але наші Росфордці і часть Українців з Толідо показали народного духа і патріотизм до України, бо зложили повисше $150 зараз на гали і були би певно два рази стільки зібрали, коли би нам большевики не перешкодили були допровадити віче до кінця.

Та ми не занедбуємо тої справи і не розлетілись, як вода ударивши о скалу, але вибрали свій Комітет окремо в Росфорд, О., до котрого і добрі патріоти, котрі розуміють справу народну в теперішну хвилю, пристали і складають жертви на фонд визволеня Галичини. По повній збірці вишлемо всі гроші на руки касієра Українського Нар. Комітету в Ню Йорку.

Ми вибрали також делегата на Народний Зїзд.

Секретар віча.

СІЧОВИЙ РУХ В НЮ ЙОРКУ.

Гімнастичне т-во „Січ" уладжує відчит в середу 15. січня 1919 року, о годині 8-мій вечером в галї Укр. Нар. Дому, котрий виголосить п. Адам Січ Правовольний на тему „Що таке Френольоґія?"

Просить ся всю молодіж українську і старших прибути численно та послухати так корисного відчиту. 5

Товариство „Січ".

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ДЖЕНЕТ, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 41, подає до відома всім своїм членам, що річний мітінг відбудеть ся в неділю, 19. січня б. р. Всі члени повинні явити ся, бо буде справоздане з цілого року і вибір нового уряду. Неявивший ся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — Т. Глива, секр.

Еркман Шатріян.

КОНЕЦЬ СЬВІТА.

(Конець).

— Всьо кінчить ся, треба також скінчити сей поич.

На долині много мущин, сидячи на сходах, сповідали ся із своїх гріхів один другому. Один казав: — „Я занимав ся лихвою!"... Другий: — „Я шахрував при грах!" Третий: „Я уживав несправедливої ваги!"... Всї говорили враз, а від часу до часу можна було чути зітханя:

— Помилуй, Господи Боже!

Я бачив там старого пекаря Февре і тету Льоріц. Вони обоє молили ся за покуту, як божевільні. Але се не дуже інтересувало мене. Я сам мав чимало гріхів...

Невдовзї я прилучив ся до тих, що йшли до жерела. Тут воздух дрожав від плачів і стогнань. Вже всї бачили комету, а я завважав, що вона збільшила ся в двоє. Виходили з неї яснїючі лучі, а в густій темноті видавала ся вона червоною наче кров.

Товпа стогнала і плакала.

— Все скінчило ся! О Боже! ми гинемо!

В тій хвили я пригадав собі всі гріхи, які я колись поповнив, і я задрожав. Холодний страх потряс моїм тілом при думці, що по хвили ми всї знайдемо ся в поломінях.

Найблизше мене стояв старий жебрак Валтазар на своїх кулях. Я поцілував його, кажучи:

— Валтазаре, коли будете в небі, змилосердите ся надїмною, правда?

— Великий з мене грішник, пане Кристіян, — відповів жебрак плачучи, — ото я через трийцять літ ошукую людий через лїнивство, позаяк я не є такий кульгавий, як видаю ся...

— Я також, Валтазаре, є найбільший грішник в Ґрінбурґу!

І ми плакали оба, один в раменах другого.

Ми клячїли таким способим вже чверть години, коли нагло прибіг задихавшись сержант Душе. Він перше побіг до збройнї, але нікого не бачивши там, повернув капуцинського улицею.

Чого ви так кричите?! — крикнув він гнївно.

Нагло побачив він комету.

— Проклятє! Що-ж бо се?

— То є конець сьвіта, пане сержант, — простогнав Валтазар.

— Конець сьвіта?

— Так, комета!

Душе проклинав страшно.

Нагло заявив ся адютант площі; він міг бодай дати розкази... Нечайно він витягнув свою шаблю і побіг наперед.

— Ходи! Ми мусимо зробити дослід!

Його хоробрість здивувала всіх, а я, бачучи добрий примір, пішов з сержантом. Ми поволи ступали наперед, все споглядаючи на комету, яка приближала ся із скоростию міліона миль на секунду.

Вкінци ми прийшли до старого капуцинського монастиря. Комета підносила ся. Ми мусїли більше і більше підносити голови, а вкінци Душе цїлком перехилив голову і глядів в гору. Я був за ним на кілька кроків і бачив комету трохи з боку.

— Чи буде розумно іти ще наперед? — подумав я, але сержант нечайно станув неповорушно.

— Чорт би се взяв! — сказав потихо. — Се-ж лїхтарня!

— Лїхтарня? — повторив я, приближаючись. — Чи можливо?

І я глядів здивований.

Дійсно, то була стара лїхтарня з рефлектором, яка колись належала до монастиря. Ніколи ніхто не сьвітив її — з тої простої причини, що Капуцинів не було вже в нашім місті від р. 1798, а крім того в Ґрінбурґу ішли всї спати разом з курми. Але нічний сторож, Бурас, предвиджуючи, що сеї ночи буде много пяних, мав найлїпшу гадку — засьвітити лїхтарню, щоби прохожі не повадали до монастирського рова.

Тепер ми бачили ясно лїхтарню. Поломінь була завбільшки пальця, але розвіяна вітром цїлком добре подобала на комету.

Бачучи се, ми хотїли кричати, щоб перестеречи всїх, але сержант задержав мене нечайно.

— Мовчи, мовчи! Чи хочеш, щоби сьміяли ся з нас? Позір!

Він скоро відчепив заржавілий ланцух, а лїхтарня з лоскотом упала на землю. Ми утекли чим скорше.

Товпа стояла довго, але позаяк комета згасла — всї набрали відваги і пішли спати.

Слїдуючого дня говорено в містї, що комета згасла завдяки старій Фінк.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Отсим повідомляєть ся шерохів Української Фабричної Спілки „The Endlessgraph Mfg. Co.", що річні збори сеї спілки відбудуть ся на дни 30. січня 1919, о годині 8-мій вечером, у власнім будинку під числом 4200-2. W. Adams St., Chicago, Ill. Члени, котрі змінили свої місця замешканя а не повідомили о тім заряду і листовні повідомленя до них вертають ся, зволять подати свої адреси перед висше згаданим часом, аби заряд міг вислати повновласти до виповненя тим, котрі не можуть прибути на збори особисто.

The Endlessgraph Mfg. Co.,
4200-2 W. Adams St., Chicago, Ill.

РЕКОРДОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО НАР. СОЮЗА

за місяць грудень 1918 р.

НОВОПРИСТУПИВШІ ВІДДІЛИ.

Товариство Тараса Шевченка в Голйок, Масс.

В. 171. Беля Стефан, Бурко Василь, Чабаранок Іван, Чупкевич Станислав, Дзвіняк Іван, Фісолович Стефан, Ящишин Никола, Клован Василь, Муравський Данило, Провода Михайло, Бойко Олекса, Смашек Никола, Шевчук Андрей, Шабан Дмитро, Шевчук Никола, Шевчук-Станислав, Затирка Станислав, Довгань Іван, Довгань Гринько, Чабаранок Тимко, Кушак Іван, Беля Сильвестер, Беля Катерина, Довгань Анна, Дзвіняк Марія, Кушак Марія, Бойко Іван, Шевчук Ксенька, Шевчук Йосиф, Шевчук Вінцентий, Затирка Вероніка, Фісолович Анна.

Товариство „Вільність в Америці" в Ню Йорку.

В. 172. Філяк Михайло, Гладкий Никола, Гузар Ілько, Гузар Михайло, Гузар Никола, Мілещук Тимко, Небор Данило, Рудий Іван, Собонкевич Іван, Сокач Іван, Сокач Дмитро, Вишцовецький Стах, Живатко Теодор, Жигайло Стефан, Самбір Василь, Боднар Михайло, Бозагора Василь, Деревляний Іван, Гузар Олена, Мелех Мартин, Масевка Ефрозина, Масевко Теодор, Левків Петро, Панчишин Прокіп, Прийма Григорій, Панчишин Василь, Стець Николай, Струсь Василь, Стислий Михайло, Сокирка Василь.

Товариство „Вільна Україна в Скрентон, Па.

В. 176. Цястон Іван, Ролька Іван, Рубльовський Роман, Рубльовська Анастазія, Вітушинський Никифор, Цястон Катерина, Москалик Катерина.

Братство св. Петра в Флінт, Міш.

В. 177. Бойко Дмитро, Басюк Григорій, Петруняк Михайло, Закрецький Ілько, Савіцький Григорій, Петруняк Михайло, Безкоровайний Луць.

НОВОПРИСТУПИВШІ ЧЛЕНИ:

В. 1. Барна Фенна, Глива Яким, Кухта Іван, Старинщак Петро.
В. 2. Біленький Леон.
В. 5. Климишин Гнат.
В. 7. Макітра Стефан, Гаталович Марія.
В. 8. Пилипишин Семен, Мацкевич Іван.
В. 14. Чашник Василь.
В. 16. Кріль Параньна, Бандура Марія, Чаус Юстина, Чаус Семен, Роговська Марія, Брега Юлія.
В. 18. Підлипчак Ксеня, Сиротяк Марія.
В. 22. Харук Андрей, Баглай Анна.
В. 24. Мицун Михайло, Буярин Анастазія, Кудла Петро.
В. 27. Шеремета Текля.
В. 28. Лубянецький Іван, Подоляк Филип.
В. 36. Гошовська Анна, Лиса Юстина, Решітник Анастазія, Дичок Анастазія, Дорофей Наталка.
В. 37. Чечіль Гелена, Василишин Катерина.
В. 38. Рочій Андрей, Цьпін Андрей.
В. 42. Красінчук Яким, Маїк Стефан.
В. 52. Продишин Ілько, Затонський Іван.
В. 53. Жук В. Іван.
В. 55. Крутий Стефан, Гальчук Тимко, Гацакира Григорій.
В. 56. Пущило Михайло.
В. 57. Столяр Василь.
В. 59. Терлецький Василь.
В. 61. Королевят Анна, Кравц Мих.
В. 63. Сикута Николай, Маховська Ева.
В. 69. Замосцянюк Николай, Лабай Войтко.
В. 70. Щур Іван.
В. 72. Ковальський Василь.
В. 73. Лазовська Камілія.
В. 76. Домбровський Іван.
В. 77. Горечко Михайло.
В. 78. Оліярчик Іван, Целеп Андрій, Сврінчак Іван, Музичка Іван.
В. 83. Жоломій Павло, Фрайт Григорій, Лабунець Варвара, Рій Петро, Кулинич Дмитро.
В. 85. Шарварко Юлія.
В. 87. Городиський Стефан, Яремчук Теодор, Кирик Стефан.
В. 90. Чепа Іван, Баландович Стеф.
В. 96. Волянський Стефан, Вайцович Стефан, Бульбак Данило, Добуш Ілько, Баран Андрей, Стасевич Петро, Саїк Михайло.
В. 96. Федаш Анна, Федаш Прокіп, Скоробогатий Павло, Федоришин Анастазія, Скоробогата Анна.
В. 102. Сушко Гаврило, Вландерський Іван.
В. 103. Исюк Йосиф, Соломут Сафрон, Кільмійк Яким, Ващук Стефан, Крук Стефан, Ващук Семен.
В. 105. Маслюх Катерина, Баран Юліян, Зінкевич Стефан, Нуджик Іван, Юрків Стефан, Питляк Василь, Шагала Іван, Феснак Михайло, Феснак Захарко, Малиц Антін, Шагала Анна, Костик Юлія.
В. 107. Биндас Йосиф, Добровольський Іван, Боюк Никола, Міндак Варвара, Милецький Антін, Біндас Михайло, Процаник Николай.
В. 110. Кричковський Іван, Крушельницький Павло.
В. 114. Аданюк Тимко.
В. 115. Скубяк Катерина.
В. 120. Вайда Іван.
В. 121. Демкович Михайло, Лаврук Іван.
В. 123. Беля Михайло.
В. 124. Дмитрик Іван.
В. 131. Ґжим Евстахій.
В. 133. Споріш Архим, Споріш Зофія, Долгошеїв Марія, Гой Василь, Пашків Марія.
В. 136. Панько Іван, Ментус Андрей, Подоляк Іван.
В. 137. Терлецький Теодор, Терлецький Николай, Терлецький Іван.
В. 138. Соляр Петро.
В. 139. Капустяник Олекса.
В. 140. Камінський Томко.
В. 145. Крамар Николай.
В. 147. Бруцяк Михайло, Олексів Григорій.
В. 151. Бохна Катерина, Ковальчик Анна.
В. 152. Борис Петро.
В. 153. Днидюк Петро, Сельшек Яків, Супра С. Леон.
В. 155. Гурняк Домініка, Гураль Агафія, Проць Николай, Попаца Марія, Мороз Василь.
В. 159. Ляхович Йосиф.
В. 163. Потучко Іван, Пашковський Петро.
В. 164. Драджак Іван, Пилипко Никола, Кріс Григорій, Роль Іван.
В. 165. Кулик Стефан.
В. 166. Вуйцік Іван.
В. 167. Кучкуда Михайло.
В. 168. Раб Гаська, Гіба Анастазія, Космина Марія.
В. 170. Кулик Варвара, Гінко Йосиф, Самборський Василь.
В. 179. Кондрат Теодор, Пісельський Іван, Крисько Петро, Чухрай Никола.
В. 186. Копе Анна.
В. 195. Мовчан Франко.
В. 200. Ворона Михайло.
В. 211. Кулинич Марія.
В. 213. Мельник Анастазія, Янишин Прокіп, Ковальський Олекса.
В. 217. Легкий Вас., Гривняк Яцко.
В. 218. Скарбінський Теодор, Ланчак Іван, Скарбінський Антін, Сидорко Іван.
В. 221. Ковалишин Гринько, Ковалишин Гаська, Олійницький Йосиф.
В. 223. Петрилька Николай.
В. 225. Копач Онуфрій, Копач Ольга, Біла Анна, Комар Андрій, Якимів Катерина, Маришишин Николай, Бобровська Розалія.
В. 229. Сербан Ясько.
В. 230. Герляк Параска, Вінар Марія, Чижовська Ева, Філь Катерина, Сагаль Михайло, Сагаль Анастазія, Пристаи Григорій.
В. 234. Шнира Михайло, Возьняк Кирило, Родицький Андрей.
В. 240. Вус Анна.
В. 243. Лепех Петро, Чуба Михайло, Ничай Андрей.
В. 245. Юзьва Василь.
В. 248. Задорожний Іван.
В. 254. Зень Григорій, Лисік Петро, Процко Сташко.
В. 255. Шевчук Катерина.
В. 258. Карпа Теодор, Шпак Андрій, Кріль Петро.
В. 259. Ментус Семен.
В. 263. Фурман Іван, Сеньків Никола, Вороняк Дмитро.
В. 270. Боячко Михайло, Баран Евдоким, Заяць Катерина, Заяць Никола.
В. 276. Ощипок Параска, Петришин Анна, Рапач Іван, Грицик Теодор, Петришин Стефан, Німець Петро.
В. 282. Кашубінський Сильвестер, Копчак Гаврило, Старовущний Григорій, Гуменюк Василь, Кіт Данило, Бендерський Стах.
В. 283. Щербій Іван, Саврин Катерина, Вінцентий Іван, Мригвот Катерина, Мокринський Яким, Пилипчак Стефан, Горлявський Петро, Правак Дм.
В. 288. Скоробогатий Антін.
В. 292. Моргоч Василь, Цап Гринько.
В. 295. Пільо Стефан, Лужецький Іван, Буджак Стефан.
В. 296. Боднарчук Параська.
В. 308 Кохманський Павло, Хоміцька Ева, Силяник Юстина.
В. 316. Чорний Григорій.
В. 317. Криворука Юліян, Єднак Никола, Шмокалюк Олекса, Беднар Матвій, Зелеська Текля, Кіянка Василь, Ліщинська Магдалина, Дренів Марта.
В. 318. Резвік Серафина.
В. 320. Филипяк Тимко.
В. 322. Сентелік Іван.
В. 326. Кулик Франко.
В. 336. Драфта Еміль, Дмитришин Дмитро.
В. 338. Процанин Петро, Дика Марія, Адамів Михайло, Ірод Дмитро.
В. 339. Бішко Іван.
В. 363. Лущишин Анна, Медвідь Михайло.
В. 364. Балаєвич Тимко, Личко Петро, Глушко Василь, Небожук Марта, Небожук Іван, Ярига Никола, Рудиш Андрій.
В. 365. Балуш Франко.
В. 367. Бойчук Андрій, Федоришин Василь, Когут Теодор, Бігун Никола.
В. 370. Куць Гринько, Головінський Володимир.
В. 379. Хомин Павло, Пак Іван.
В. 385. Куліковський Петро, Процай Іван.
В. 388. Кондратів Никола, Павлик Григорій, Грималяк Іван, Сорока Стефан, Блоховський Стефан.
В. 396. Баран Данило, Драгун Стефан, Гайдук Антін.
В. 400. Брошко Михайло.

ЧЛЕНИ НАНОВО ПРИНЯТІ.

В. 41. Завійський Тимко.
В. 43. Єдинак Дмитро.
В. 47. Прокоп Ілько.
В. 66. Дичко Василь, Гаратоник Іван.
В. 75. Чайковський Михайло, Сидорак Николай.
В. 77. Букса Іван.
В. 80. Войціховський Михайло.
В. 83. Конюк Олекса.
В. 85. Марданяк Михайло, Мартиняк Семен.
В. 96. Німець Іван.
В. 102. Стримбицький Никола, Щубака Николай, Висоцький Михайло.
В. 109. Лептовець Матій, Німець Прокіп.
В. 115. Яблонський Антін.
В. 115. Парижак Стефан.
В. 120. Зарішкий Іван.
В. 126. Піх Теодор, Стицїв Теодор, Заяць Корний.
В. 129. Покришка Михайло.
В. 134. Фігура Марія, Гакала Франка, Козак Павліна, Бобак Марія.
В. 135. Остіяновський Андрій.
В. 146. Магміт Павло.
В. 147. Мич Василь.
В. 152. Базарницька Анна.
В. 170. Кругляк Яким.
В. 175. Лукач Андрій.
В. 203. Мойсей Вас., Майсей Марія.
В. 209. Черепанюк Михайло.
В. 217. Балюк Семко.
В. 218. Сокіл Петро, Мулярчик Михайло, Шибеляк Іван.
В. 235. Андриц Пазечка.
В. 251. Савчин Михайло.
В. 282. Крук Микола.
В. 292. Філяс Асафат, Гаврилюк Василь, Наконечний Теодор.
В. 316. Кульчицький Кость, Паснак Іван (син Теодора).
В. 320. Дурдела Антін.
В. 338. Фаліґота Іван.
В. 341. Лупан Михайло, Кальницький Іван.
В. 363. Костів Іван, Лучишин Іван, Косців Іван, Кліщ Іван.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ КАРТАМИ (ЛИСТАМИ).

В. 35. Кіс Григорій.
В. 42. Дмитрик Петро, Полюга Дм.
В. 45. Найда Іван.
В. 59. Буряк Михайло.
В. 76. Лисак Микита.
В. 83. Бурмило Дмитро.
В. 87. Купер Петро.
В. 99. Трендзелюк Анна.
В. 102. Тимчишин Іван.
В. 117. Павчак Параскева, Павчак Юліян.
В. 123. Бабій Дора.
В. 126. Книшук Дмитро.
В. 163. Мокрицький Іван.
В. 164. Оресик Яким, Пилипко Василь, Кость Василь, Пірко Ілько, Джок Василь, Піціль Николай, Козар Никола.
В. 175. Корчинський Стефан.
В. 179. Гармич Василь.
В. 218. Бурій Стефан.
В. 241. Голоднюк Петро.
В. 254. Калиневич Дмитро.
В. 282. Трач Олекса, Трач Марія.
В. 370. Соболевський Павло.
В. 388. Химич Михайло.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ АБО ВИКЛЮЧЕНІ ЗА НЕПЛАЧЕНЄ МІСЯЧНИХ ВКЛАДОК.

В. 13. Туранський Петро.
В. 14. Грицюк Іван, Ґолда Мих.
В. 20. Ящишин Василь, Антошків Семен, Підсадний Михайло.
В. 21. Грицик Мих., Фігель Леон.
В. 43. Городиський Василь.
В. 54. Напора Іван.
В. 56. Кмалчанов Єфрим.
В. 58. Гацакира Григорій, Максимович Лев.
В. 61. Лехман Федор.
В. 66. Сеньчак Семен.
В. 68. Демкович Андрій, Цаконечний Дмитро.
В. 70. Заруба Михайло.
В. 72. Гайда Йосиф, Руг Мартин, Кінаш Іван.
В. 73. Лободяк Дмитро.
В. 74. Левінський Данило, Бабійчук Василь.
В. 75. Ярем Василь.
В. 76. Смаль Лаврентий, Лис Василь.
В. 78. Кручинський Стефан.
В. 84. Бивзюк Павло.
В. 93. Страхоцька Магдалина.
В. 94. Коновальський Никола.
В. 104. Зелінський Стефан, Верет Іван, Пахуцький Бронислав.
В. 106. Прийма Іван, Войтович Вас.
В. 107. Івануф Никифор.
В. 108. Мазга Іван.
В. 112. Метрик Анна, Любінська Марія, Цубикайло Ева, Ящишин Антоніна, Щур Марія.
В. 113. Напованець Йосиф.
В. 116. Голик Анна.
В. 117. Ґолда Василь, Ґлутковський Михайло.
В. 119. Сокіл Розалія, Шубеляк Катерина.
В. 120. Шиян Яків, Шиян Анна.
В. 133. Свинчак Петро.
В. 142. Наливайський Станислав, Саранчак Яков, Твердохліб Матвій.
В. 163. Кріль Теодор, Перчик Василь, Шеґла Іван.
В. 170. Цаповський Михайло.
В. 175. Білінський Василь, Білінська Розалія, Горбянський Николай.
В. 180. Стасів Стефан.
В. 206. Вислюк Михайло, Веселюк Николай, Веселюк Анна.
В. 218. Гарасимів Николай.
В. 221. Чепіль Василь, Чепіль Зофія, Сандрас Евфрозина, Вітковська Марія, Кобрин Стефан.
В. 234. Федірко Андрей.
В. 237. Городецький Василь.
В. 240. Мощук Юліянна.
В. 245. Гроцький Семен, Сеньків Семен.
В. 248. Коваль Дмитро.
В. 277. Крупа Василь.
В. 282. Литвин Петро, Вульчин Степан.
В. 292. Вичовський Дмитро.
В. 300. Кучма Іван, Марчак Ілько, Тимчак Дмитро.
В. 332. Куцак Йосиф.
В. 341. Гнатків Федор, Гнатків Фруська, Секелик Григорій.
В. 350. Ямрога Войціх.

ЧЛЕНИ ВЗЯВШІ ПЕРЕСТУПНІ КАРТИ (ЛИСТИ).

В. 6. Буряк Андрій.
В. 12. Дмитрик Петро.
В. 23. Мокрицький Іван.
В. 46. Палубяк Станислав, Павелко Антін, Галицький Антін.
В. 50. Корчинський Стефан, Химич Михайло, Гармич Василь.
В. 58. Гуменний Василь.
В. 65. Каща Стефан, Сухорський Михайло, Ґреґа Василь.
В. 94. Ґерич Іван.
В. 99. Попович Онуфер.
В. 102. Бабій Дора.
В. 122. Голоднюк Петро.
В. 132. Кухтяк Теодор, Борик Анд.
В. 147. Трач Олекса.
В. 151. Трач Марія.
В. 155. Велич Федор, Велич Анна.
В. 162. Пилипко Василь, Піціль Николай, Джок Василь, Кость Василь, Пірко Ілько.
В. 170. Манячин Стась, Оресик Як.
В. 180. Бочар Владислав.
В. 256. Кучер Йосиф.
В. 273. Швляк Теодор.
В. 308. Дідух Стефан.
В. 338. Купер Петро, Трензелюк Анна.
В. 349. Козар Николай.
В. 400. Тимчишин Іван.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ.

В. 7. Клим Григ., Стасіцька Марія.
В. 10. Гнатович Пилип.
В. 23. Кривоніс Никола.
В. 30. Зеліско Петро.
В. 32. Семенко Григорій.
В. 56. Карально Петро.
В. 61. Миканик Павло, Миканик Гр.
В. 63. Війтик Гаврило.
В. 87. Кузьма Макар.
В. 106. Мацко Дмитро.
В. 118. Шабінська Юлія.
В. 155. Коснюшко Іван.
В. 218. Омелян Григорій.
В. 221. Семків Теодор.
В. 225. Маришишин Петро.
В. 235. Вайнер Іван.
В. 239. Кічак Антін.
В. 258. Петрикевич Франко.
В. 300. Рачак Михайло, Цеглинський Ілько.
В. 308. Боднарчук Олена.
В. 315. Мельник Мальвіна.
В. 396. Кримський Михайло.

УВАГА,

котру кождий місцевий урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати і до неї стисло застосувати ся.

Члени, оголошені в рекордовім звіті за місяць грудень 1918 року яко суспендовані або виключені за неплачене місячних вкладок чи з инших причин згідно зі статутом організації, коли хотять і на далі бути членами У. Н. Союза, мусять зголосити ся в протягу сего місяця (січня) до своїх відділів і вписати ся наново, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Як сего не зроблять до кінця січня 1919 року, то в лютім 1919 р. мусять виповнити нові аплікації (просьби о приняте), коли хотять бути членами У. Н. Союза, подібно, як кождий новий кандидат. Ті знов члени, котрі в місяцю грудни 1918 р. взяли переступні листи, а еще доси не зголосили ся до якогось иншого правно істнуючого відділу У. Н. Союза, мають се зробити в місяцю січни 1919 року, бо на другий місяць, т. є. в лютім 1919 року вичеркне ся їх з членів організації, а тоді вони можуть бути приняті до У. Н. Союза тілько на підставі нових аплікаций (просьб о приняте).

ЗІСТАВЛЕНЄ.

В місяцю падолисті 1918 р. було членів в У. Н. Союзі	11.574
В місяцю грудни 1918 р. принято нових членів до У. Н. С.	381
В місяцю грудни 1918 р. принято наново в члени У. Н. С.	58
В місяцю грудни 1918 р. принято з переступними листами	32
Разом	12.045
В місяцю грудни 1918 р. суспендовано за неплачене місячних вкладок	91
В місяцю грудни 1918 р. взяло переступні листи (карти)	38
В місяци грудни 1918 р. померло	25
Разом	154
В місяцю грудни 1918 р. У. Н. С. числив членів після сімох кляс посмертного	11.891

ПІСЛЯ КЛЯС І СУМИ ОБЕЗПЕЧЕНЯ:

Кляса D $100	7
Кляса A $250	442
Кляса AA $500	4.972
Кляса B $750	245
Кляса C $1000	6.157
Кляса BB $1500	62
Кляса CC $2000	6
Разом	11.891

К. Кирчів, гол. предс. У. Н. С.,
С. Милянович, гол. рек. секр. У.Н.С.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

ЧЛЕНИ ВИКЛЮЧЕНІ ЗА НЕПЛАЧЕНЄ МІСЯЧНИХ ВКЛАДОК.

Члени, які були суспендовані в падолисті 1918 р. і котрих імена були вже оголошені в рекордовім звіті за падолист 1918 р., а котрі не зголосили ся в місяци грудни 1918 р. о приняте їх наново, зістали виключені з організації. Котрий би з понизше наведених хотів відзискати членство, мусить в сій справі віднести ся письменно в протягу сего місяця до головної канцеляриї У. Н. Союза на руки головного рекордового секретаря.

В. 14. Чобан Михайло.
В. 27. Гураль Яцко.
В. 31. Якубів Роман.
В. 36. Камінська Марія.
В. 42. Козіцький Іван.
В. 49. Олексій Михайло, Гужда Михайло.
В. 65. Ванца Іван.
В. 69. Гнатович Стефан.
В. 72. Чудо Михайло.
В. 73. Кіналь Петро.
В. 74. Калимін Панько.
В. 76. Бурик Теодор.
В. 86. Добошинський Іван.
В. 93. Тильчак Стефан.
В. 112. Іваницька Зофія, Сьвідрик Ефрозина.
В. 117. Ханачівський Михайло.
В. 121. Стефанюк Никола.
В. 123. Орловський Ігнац.
В. 141. Чмир Василь.
В. 155. Шминдрик Станислав.
В. 161. Сонімецький Микита.
В. 162. Віценик Николай.
В. 170. Хоптій Михайло.
В. 175. Братус Василь.
В. 214. Довгань Семен.
В. 215. Титла Евгенія.
В. 229. Югас Микола, Югас Михайло, Югас Анна.
В. 237. Гайда Теодор.
В. 255. Петрина Васько.
В. 282. Атаманчук Михайло.
В. 292. Міречин Іван, Лаврик Василь.
В. 338. Мурин Тимко.
В. 369. Мільнович Олекса.
В. 370. Марцінюк Іван.

С. Милянович, гол. рек. секр. У.Н.С.

HOME FOR CHRISTMAS.

Our boys are back. They've bravely done
The work that they set out to do;
They took the job and saw it through—
There's no more fight left in the Hun.

Our boys are back. They're home again
Among the folks who love them well;
They're back from out the gates of Hell—
Our boys are back — No, no! Our MEN.

Our boys are back—all back but one!
His body lies beneath the sod
Of Flanders, but his soul's with God—
Our town is proud of such a son.

God bless our boys this Christmas Day—
They fought and bled that we might live;
And, though the best we have we give,
God knows we never can repay.

ISAAC ANDERSON.

ЖЕРТВИ НА ФОНД ДЛЯ ОБОРОНИ ГАЛИЧИНИ.

Дальше зложили жертви на Фонд для оборони Галичини отсі добродії:

124. Ст. Дзожеф, Мо. На руки місцевого комітету зложили: І. Кульчицький $15.00; В. Сторож, В. Мілян, Е. Кульчицька, І. Мізин і Г. Плекан по $10.00; П. Івасяк, С. Юркевич, П. Тинів, М. Смолій, В. Юркевич, В. Сенько, І. Возьний, Ф. Кавач, І. Івасяк, Н. Калагурка, П. Заньо, В. Городиський, П. Пічак, М. Солоничний, Ф. Калагурка, І. Палюх, М. Рібий, Ф. Сулима, С. Тарапа, П. Павлишин, М. Кульчицький, Н. Данилюк, І. Данилюк, О. Паньків, Ф. Іванцік, В. Солоничний, С. Притуляк, Д. Рапій, Д. Паньків, М. Панько, Ф. Стець, І. Сумга, Ф. Данько, П. Швець, В. Бобик і О. Сенько по $5.00; І. Іванцік $6.00; В. Герман $4.00; Н. Пічак, В. Калагурка, Ф. Палюх, І. Куцперка, С. Калиняк, О. Архамула, В. Михайлів, Ф. Паньків і Д. Пічак по $3.00; Н. Ціковишин, Д. Колега, І. Фителій, І. Доронюк, П. Рак, О. Шипа, М. Федорак, Ф. Солоничний, Я. Квицький, С. Швець, П. Касиневич, В. Солоничний і Н. Михацьо по $2.00; М. Козловська, О. Харапінка, І. Стайн, І. Шаланський, Н. Шевчук, А. Шульц, І. Шевчук, С. Паньків, М. Сарахук, П. Кариницький, Ф. Турецький, М. Харапутний, В. Синайко, В. Хомик, І. Пасек і І. Бучко по $1.00; А. Ковач 50 цнт. — Разом $329.50

125. Філядельфія, Па. Стефан Замулинський $2.50

126. Редінґ, Па. На руки місцевого Комітету зложили: Константин Шевчук, Николай Романський, Гнат Бовнс і Йосиф Спольський по $5.00; Н. Крупа, Н. Дмитрик і А. Сох по $4.00; Т. Мельник $3.00; М. Барна і Д. Барна по $2.50; І. Ожеховський, М. Матвіїв, Т. Терефенко, П. Дуда, І. Пристай, В. Мельник, І. Затрач, С. Грудза і Н. Вельгуш по $2.00; П. Величак, В. Сенишин і В. Вельгуш по $1.50; М. Сенишин, І. Карабан, Т. Кисіль, С. Рапак, М. Гасуляк і В. Суляк по $1.00. — Разом $68.50

127. Мт. Кармел, Па. Алексій Яцевич $5.00; Іван Голда $2.00. — Разом $7.00

128. Пітсфілд, Масс. На руки місцевого Комітету зложили: Ілько Яремій $10.00; Олекса Яремій, Теодозій Спасик, Григорій Гуска, Мих. Дарчук, Никола Бандура і Іван Рога по $5.00; Л. Спасик $3.00; Н. Косован, Н. Стефанюк, І. Легуняк, Г. Колодрубський, Н. Никорчук, Т. Гуска, Н. Стефанюк, В. Щербан, В. Яківчук, Г. Лопатнюк, А. Гуска, В. Матій, Зофія Підлубна, Параска Спасик, І. Косован (Ілька), А. Никорчук і І. Найда по $2.00; В. Тимчук, В. Ісаюк, І. Гнатюк, І. Соколовський, М. Муневич, Г. Заверуха, І. Тимчук, Я. Шашлій, Т. Підгірний, Т. Соколовський, І. Косован (Петра), І. Семенів, М. Никорчук, Т. Яківчук, Д. Амбросійчук, І. Савюк, Марія Щербан, Анна Стефанюк, Н. Дарчук, Д. Антонійчук, Д. Яремій, І. Гречак, Н. Щербань, Я. Легуняк, І. Зінкевич, Анастазія Підгірна, Докія Легуняк, М. Марушевський, Н. Амбройзічук, О. Гуска, Василина Проданюк, Г. Халащук, І. Антонійчук, В. Дарчук, Г. Костиганик, Г. Яремій, Г. Гуменюк, Т. Салата, М. Олексюк, П. Семенів, О. Тодосів, Н. Іванчук, Анастазія Іванчук, Н. Соколовський, Д. Андреїв, Д. Кінаш, Юрко Спасик, А. Никорчук, І. Олексин і Татяна Яремій по $1.00; І. Щербан 95 цнт.; Марія Заверуха, Г. Романюк, І. Андруняк і І. Тимофійчук по 50 цнт.; діти: Семенко Тимчук, Аннуня Щербань, Мілька Штифанюк і Василько Легуняк по 25 цнт.; Конст. Бачинський 20. цнт. — Разом $131.15

129. Діслодж, Мо. о. М. Лукаський $5.00

130. Вайтстон, Н. Й. На вічу в домі п. М. Дзярського зложили: Михайло Баран, Михайло Линьо, Максим Олексів і Іван Процак по $5.00; Катерина Шумило і М. Покришка по $3.00; М. Місьович, М. Дзярський, І. Голощецький і Іван Бринь по $2.00; А. Глуханець, Н. Василишин, В. Павлик, М. Гарасимів, Н. Різник, М. Билів, В. Бринь і Марія Бринь по $1.00; Юстина Билів і Н. Гамера по 50 цнт. — Разом $43.00

131. Іст Пітсбург, Па. На руки п. С. Маланяка зложили: Стефан Маланяк $5.00; Григорій і Іван Маланяки по $4.00; Дмитро і Андрій Маланяки по $3.00; Мих. Маланяк $2.00. — Разом $21.00

132. Кемп Девенс, Масс. Николай і Петро Давискиба по $5.00. — Разом $10.00

133. Ню Йорк, Н. Й. А. Ц. Фішер $5.00

134. Гамтрамк, Міш. Зложили: Василь Олійник $10.00; Лаврентій Олійник, Никола Попа, Никола Сенів, Іван Сенів і Василь Ґерула по $5.00. — Разом $35.00

135. Іст Йонгстаун, О. Іван Паншишин $10.00

136. Вест Шікаго, Ілл. Григорій Ярмошинський $3.50

137. Ґоргам, Н. Дак. Збірка оголошена попередно під ч. 93 виносила $173.00, попередно відіслано $158.00, а тепер дісланo $15.00; о. Василь Ґривняк (додатково) $100.—Разом $115.00

138. Стейплтон, Н. Й. На зборах зложили: Бр. св. Арх. Михаїла $17.90; Григорій Демкович, М. Вишновецький, Н. Ясинишин, П. Гега, С. Процик і О. Вонсович по $5.00; В. Гега, П. Торбин, М. Стичок, Ф. Гул, Д. Сопко, О. Мигович, М. Слободян і Д. Стичок по $2.00; С. Торбин $1.50; В. Гул, Ф. Солтан, М. Стигницький, Пазя Гега, Ф. Каралюс, С. Зіра, П. Стець, А. Алещок, Г. Білінський, Н. Леон, Я. Стець, Г. Вишновецький, С. Паснюк, І. Яцина, М. Деревений; М. Каралюс, К. Наконечний, Г. Іващишин, Д. Окрепкий, А. Павик, М. Пенф, Т. Озимок, Б. Гора, І. Грищик, О. Савіцький, І. Іваницький, М. Борик, А. Лазар, М. Кулишин, Г. Якимів, В. Карпів, Г. Яремка, В. Наконечний, А. Дасів, Н. Масковита, В. Нетреба, Н. Трач і Марія Сопко по $1.00; П. Валига, М. Вацка, Г. Іванило, Д. Цюпира, П. Тицький і Г. Пасняк по 50 цнт.; І. Кевало, Ф. Соколовський, Г. Борис і І. Сенчишин по 25 цнт. — Разом $107.00

139. Айронвуд, Міш. Николай Бакай $5.00

140. Шікаго, Ілл. Ілія Грицин $5.00

141. Ліберти, Н. Й. Ів. Вельган $5.00

142. Кромптон, Р. Ай. Андрій Кондрат $15.00

143. Дірфілд, Масс. На руки п. Теодора Тимковича зложили: Теодор Тимкович, Іван Костюк і Никола Костюк по $5.00; Г. Чапалій з женою $2.00; С. Мельник, Анна Мельник, Петро Мельник, Мелянія Мельник і Марко Антонишин по $1.00. — Разом $22.00

144. Соквойт, Н. Й. Яків Миськів $10.00

145. Бівер Фолс, Па. На руки і на поклик пп. Василя Годяка і Михайла Лапиця зложили: В. Годяк, Г. Балац, М. Лапиця, А. Брошко і Михайло Паньчук по $5.00; І. Місько і Стах Щорак по $2.00. — Разом $29.00

146. Амстердам, Н. Й. Місцевий У. Н. Комітет наісилав збірку в сумі (не подаючи імен жертводавців) $387.00

147. Юкон, Па. Г. Кіраль $10.00

148. Віска, Ваш. Василь Дзень $5.00

149. Вотервліт, Н. Й. На зазив о. М. Продана зложили: Бр. св. Николая з Ватервліт, Н. Й. $100.00; Микола Базар і Ілія Павуляк по $12.00; о. Михаїл Продан, Василь Мадараш, Дмитро Демчишак і Олекса Рудейчук по $10.00; Антін Спяк $7.00; Вас. Дзьомбила, Данило Базар і Йосиф Білиньський по $6.00; Михайло Мадараш, Юрко Бакай, Петро Ковальчик, Олекса Спяк, Константин Демянчук, Онуфрій Павлишин і Петро Біліньський по $5.00; Й. Крушельницький і С. Чайковський по $4.00; Николай Бакун, Онуфрій Мосюк, Онуфрій Багрій і Павло Качмар по $3.00; Настуня Покитиник, Д. Бакай, І. Ксенич, Л. Шеремета, Ф. Качмар, Єлена Качмар і Ф. Вовк по $2.00; С. Михасів, Валерія Михасів, І. Єачук, А. Галабуда, А. Андрейцьо, П. Стасяк, Ю. Атаманюк, А. Швайко, І. Урбан, С. Левкович, А. Дзимбі, А. Ґрешак, П. Чура, М. Спяк, М. Кравець, П. Ренч, А. Спяк, В. Ґутер, П. Поваида, М. Ґрещак, І. Спяк, Ю. Лутчак, Й. Бача і С. Моса по $1.00; Ева Ксенич і Н. Смерик по 50 цнт.; Настя Фрусяк і І. Бача по 25 цнт. — Разом $283.50

150. Клівленд, О. Зложили: тов. „Сокіл" $5.00; М. Лишишин, І. Яким і П. Кулик по $2.00; В. Волянський, П. Порний, І. Гумніцький, М. Гумніцький, П. Гулак, Л. Грабський, П. Слюсар, А. Барабаш, І. Бойчук, М. Метик, М. Левицький, К. Хузій, Т. Яворський, М. Матішин, В. Дума, І. Мазур, І. Тритяк, І. Пристащ, М. Більо, М. Богай, Г. Кісіль, М. Савчак, В. Сеник, І. Палівода, В. Курч, В. Бойко, М. Юрса, М. Коростій, С. Копистинський, Ю. Ковальчик, С. Білий, Д. Дмитришин, А. Павук, В. Войціхович, О. Купчик, М. Задерецький, В. Гальчишак, В. Потюк, Н. Сеник, М. Ящак, Г. Дума, М. Гуль, С. Олексик, Н. Гнатко, М. Гальчишак, Л. Варшевський, І. Тремблюк, С. Лежак, Й. Хай, В. Піндур, В. Товарницький, М. Михно, М. Павлюк, М. Бучик, І. Сопчук, І. Дяків і Е. Драфта по $1.00. — Разом $68.00

151. Елвуд, Інд. Гнат Орищук $10.00

152. Честер, Па. Гриць Періпак $5.00

153. Бурдин, Кен. Теод. Сахів $5.00

РАЗОМ $1657.15.

Попередно оголошено $6339.72.

ЗАГАЛЬНА СУМА $8.096.87.

На суму $85.50, оголошену попередно під поз. 117, яко збірку з Вудлавн, Па., зложили отсі добродії: Теодор Кульчицький, Юліян Созанський, Олекса Пашко, Василь Мокрянин, П. Русенко, Василь Шот, Іван Сенько, Андрій Порада, Іван Курик, Василь Манастирський, Ілько Коницький, Іван Вишатицький, Никола Доленко і Михайло Мармуна по $5.00; Ілько Шот і Антін Корнецький по $4.00; Т. Пудик і І. Шедлий по $2.00; М. Шпан, Петро Гаджик і А. Дриляк по $1.00; І. Гула 50 цнт.

У виказі жертв, оголошених попередно під поз. 99 з Алентави, Па., пропущено через ошибку жертву о. Антона Лотовича в сумі $20.00.

Чеки і моні-ордери просить ся виписувати на імя Ukrainian National Committee, а висилати на адресу касієра: Rev. N. Pidhorecky, 22 E. 7th St., New York, N. Y.

УВАГА: Викази жертводавців просить ся виладжувати так, аби дотичні імена і назвиска йшли з гори до долини після жертвованої квоти — від найбільшої до найменьшої. Виладжені без такого порядку викази мусить ся давати до переписуваня, а се коштує непотрібні видатки. Імена жертводавців просить ся писати виразно, щоби не було ніякого баламутства.

Український Народний Комітет.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

Пошукую МАЛАНКУ ПИНДУС, дочку Гаврила, з Настасова, повіт Тернопіль, в дуже важній справі. Має перебувати в Дітройт, Міш. Хто би о ній знав, або вона сама, прошу зголоситись на адресу: ТОМА ПИНДУС, 1038 Montgomery St., Syracuse, N. Y. 5-7

Пошукую свого брата ЮРКА ПАРАЩИНЕЦЬ, з села Соколіка, повіт Турка. Хто би з Пп. Читачів знав його адресу, або він сам, нехай зголосить ся на адресу: PETER PARASCHYNETZ, Box 112, Lyons, N. Y. 4-6

Пошукую своїх товаришів ІЗИДОРА ЮРЕВИЧА, з села Зарваниці, пов. Підгайці і СТЕФАНА КОСЦІВА з Висівця, пов. Підгайці. Прошу голоситись до ТОМИ ГАЛЬЧАКА або БЛАЖЕЯ СВІРШКО, Curtis Bay, Baltimore, Md. 4-5

Пошукую РОМАНА ОСЕЙЧУКА з села Грицоволї, повіт Радехів. Хто би о нім знав або він сам, прошу зголоситись на адресу: JOHN OSIEJCZUK, Box 47, Carson Lake, Minn. 3-5

Пошукую свого брата ГРИГОРІЯ МОЦКА, з села Боні, повіт Яворів. Перед 4-ма роками перебував в Ню Йорку. Хто би о нім знав або він сам, прошу зголоситись на адресу: ELIAS MOCKO, Box 304, Ernest, Pa. 3-5

Пошукую свого брата ДМИТРА НЕСТОРА, з села Щавне Коліннє, повіт Сянік. Має перебувати в Монесен, Па. Хто би о нім знав або він сам, прошу зголоситись на адресу: MARY NESTOR, Box 372, Hudson, N. Y. 5

Пошукую свого тата ЛУКУ ЯВОРСЬКОГО, зі Скрентон, Па. Хто би знав їх адресу або вони самі, нехай напише на адресу: DOMKA YAWORSKY, 129 W. 116th St., New York, N. Y. 5

Пошукую своєї сестри МАРІЇ ПОЛИБАЧ, з села Корівці, повіт Тарнопіль. Має перебувати в Філядельфії. Хто би з краянів знав її адресу або вона сама, прошу зголоситись на адресу: NICHOLAS POLYBACZ, 220 E. 3rd St., New York, N. Y. 3-5

Пошукую МИКОЛУ ШУМАНСЬКОГО, родом з села Вибранівка, проживав в Глїбовичах Великих, повіт Бібрка. Перед роком перебував в Вілксбері, Па. Прошу зголоситись на адресу: АНАСТАЗІЯ СТРОЦЬКА, замужна Чорній, 205 Clayton Ave., W. Detroit, Mich. 4-6

В важній справі пошукую КСЕНІ КУЛІБА, дочки Теодора, з села Нараїв, повіт Бережани. Хто би о ній знав або вона сама, прошу зголоситись на адресу: DMITRO BILYK, Stone Rd. 3, Coatesville, Pa. 3-5

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Публична опінія про Поляків.

Василь Кравчук, з Шікаґо, Ілл., пише нам: — Я мав нагоду бути в ляборатоpiї одного славного лікаря в Шікаґо, де в ту хвилю був присутний інспектор великої фірми „Індепендент Нюматік Тул Ко.", Г. Дж. Крейн, і якась дама. Лікар, говорячи про европейську політику, спитав, чи се правда, що Поляки, поневоливши український нарід і запродавши його чужим, взяли заразом і ціну за себе? Тепер — казав лікар—Поляки домагають ся для себе самостійности. Правда, самостійність належить ся всім народам, лише не Полякам, які торгували і запродали в неволю не лише себе, але і инших. Торгувати волею другого не випадає. І тому Поляки, коли вони тепер хочуть самостійности, значить хочуть дістати назад те, що продали, — то мусять віддати ціну враз із процентом. Але чоловік, який слідить польську душу, переконаєть ся, що Поляки плекають у своїх серцях жажду крови і поневоленя других. Тому вони є дуже небезпечні на свободі. Про се нехай послужить хоч би останний факт, який лучив ся у Львові, де Поляки мордували всьо, що не польське. Мордували, бо чули себе трохи свобіднїйшими ніж передтим.

Змова проти Вілсона.

Стаючи перед парляментарним комітетом для розсліджeня німецької пропаґанди у Злучених Державах, Едмунд фон Мах, бувший професор університету „Гарвард", заявив, що британійське правительство розпочало пропаґанду проти президента Вілсона, зглядно проти його політики в справі основаня союза держав. „Істнує остаточна кампанія, аби президент відрік сяя висказаної присяги, що маєть ся зробити так, аби слїдуюча війна була неможливою, та щоби вдоволити всї народи. Сей рух почав не анґлїйський нарід, але анґлїйське правительство" — говорив проф. Мах.

Вілсон яко премієр.

Париська часопись „Тем" пише, що президент Вілсон повідомив урядово французького премієра Клемансо, що він буде засідати при мировім столї не яко президент Злучених Держав, але яко премієр правительства Злучених Держав.

Каранца проти Вілсона.

Посол Люґо вніс в мексиканськім парляменті резолюцію, щоби президентови Вілсонови висловити ґратуляції з огляду на його становище в міжнародній політиці. Сїй резолюції спротивив ся мексиканський президент Каранца і вона не перейшла в парляменті.

Хочуть купити від Мексика Долїшну Каліфорнію.

Посол Есґорст вніс у федеральнім сенаті проект, аби правительство Злучених Державах закупило від мексиканського правительства півостров Долїшну Каліфорнію, а крім того 10.000 квадратових миль землї в провінції Сонора, яка сусідує зі стейтом Арізона, щоби в той спосіб запанувати над Каліфорнійським заливом. В дискусії над проектом сенатора Есґорста підносять ся голоси, що задуманий проект не дасть ся перевести в житє, бо Мексико є досить остро настроєне супроти Злучених Держав.

Продукція стету Вайомінґ.

Стейт Вайомінґ, який має лише 185.000 душ населеня, випродукував в 1918 році богатства на суму 265,915.369 долярів. Продукція мінеральна дала $124,095.550; продукція рільнича $64,609.819; годівля худоби $57,210.000; промисл $20,-000.000. Повисші цифри, порівнані з цифрами з 1917 року, вказують, що стейт Вайомінґ добре розвиваєть ся.

Кошти удержаня правительства Злучених Держав в 1918 році.

Удержане военного правительства і роблене позичок для алїянтів в минувшім році коштує американський нарід около 18.160,000.000 долярів, як виказує звіт міністерства фінансів. Після місяців кошти з минувшого року виносили:

Січень	$1.090,000.000
Лютий	1.012,000.000
Март	1.155,000.000
Цьвітень	1.215,000.000
Май	1.508,000.000
Червень	1.512.000.000
Липень	1.608,000.000
Серпень	1.805,000.000
Вересень	1.557,000.000
Жовтень	1.664,000.000
Падолист	1.935,000.000
Грудень, частинно	2.100,000.000

Мілїярд на поправу доріґ.

Федеральне правительство домагаєть ся від парляменту ухваленя 1.000,000.000 долярів буджету на поправу доріґ в цїлім краю. Направа доріґ в ріжних стейтах буде коштувати:

Каліфорнія	$20,000.000
Тексас	20,000.000
Вест Вірджінія	16,000.000
Айова	15,575.000
Ню Йорк	12,000.000
Іллінойс	9,000.000
Луізіяна	4,675.000
Конетікот	4,000.000
Кольорадо	3,900.000
Норт Дакота	3,000.000
Мейн	1,500.000
Кентоки	1,500.000
Небраска	1,657.000
Невада	1,150.000
Алабама	1,000.000
Айдаго	1,000.000
Арізона	900.000
Вайомінґ	653.000
Ню Гемпшир	175.000
Род Айленд	90.000

Буджет стейту Массачусетс.

Буджет стейту Массачусетс, предложений ґубернатором під ухвалу сойму, має виносити на слїдуючий рік 35,301.000 дол.

Збір в Савт Дакоті.

Урядовий звіт департаменту рільництва подає, що загальний збір збіжа в Савт Дакоті за 1918 рік був вартоти 581,-119.000 долярів. Се найбільша продукція в історії сього стейту, бо о 115,770.000 долярів більша ніж в 1917 році. Найбільше випродукувано пшениці, бо за 161,234.000 долярів.

Продукція міди в 1918 році.

Продукція міди виносила в 1918 році більше ніж в році 1917. Рік 1917 дав Злученим Державам 742,289.856 фунтів міди, а 1918 рік дав о 8,135.767 фунтів більше, то є 750,425.623 фунти.

Канал Розевелта.

Війсковий ґубернатор стейту Массачусетс відніс ся до сенатора Лоджа з пропозицією, щоби він вніс в парляменті проект, аби Панамський Канал назвати Каналом Розевелта. „Се велике американське добродійство для сьвіта буде вічною памяткою для великого американського діяча" — пише у своїм листі ґубернатор Какс.

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

Еспанія — країна меду.

В Еспанії є 1,600.000 пчільних пнів, які продукують річно 28,-000.000 фунтів меду, вартости 5,000.000 долярів, не вчисляючи тут воску. Коли би в Еспанії пчоли ховали після модерної системи, то така скількість пчіл випродукувала би меду вартости найменьше 12,000.000 долярів.

Военні кошти Канади.

Военні кошти Канади з кінцем падолиста 1918 року виносили 1.068,000.000 долярів.

АФОРИЗМИ.

Ніколи не є запізно вчити ся, але ми деколи починаємо вчити ся вже запізно...

Мерці ніколи не є хорими; тому треба уважати, що кожду недугу розносять живі люди.

Тоді чоловік починає мудріти, коли переконаєть ся, що він може робити стільки похибок, що і його сусід.

Думай про свою радість, а забудеш про клопоти.

Коли дуриш когось, то заслугуєш на признанє доти, доки не даш ся другому обдурити.

Микола Вороний.

НА СТРІЧУ 19-МУ.

Вісімнайцять літ двайцятого століття
Сховали ся в безодні забутя,
І рік девятнайцятий, немов яке страхітя,
Полохає думки, хвилює почутя...
Що він ґотує нам, яке несе житя?
Чи знов жахи, чи знов кровопролитя?!
Нехай і так! У боротьбі тяжкій,
Незломна волею і вірою людина,
Я виклик кидаю, могучий виклик свій
Тобі, девятнайцятий...
Хай грає хуртовина!
Богато бур зазнала Україна,
Та не схилила ся і не схилитись їй!

О. Олесь.

РАНОК РАДІСНИЙ ВСТАЄ.

Гори сплять повиті млою,
Спить давно уся земля, —
Тільки з мукою страшною
Не засну до ранку я.

В сяйві місячнім блукають
Голубі, отари хмар...
То пасуть ся, то лягають,
То спускають ся у яр.

Не засну я... Мучать думи;
Не горів я і погас,
А народ мовчить в задумі
І чека в останний раз.

Море бє в ґраніти темні, —
Чорний демон бє крилом,
І сичить слова таємні,
І сьмієть ся над рабом...

Не засну я... Гнів голодний
Пє і сушить кров в мені,
І несеть ся шум народний,
І пів неба у огні.

Справді... Небо в злоті грає,
Хтось вінок із хмари ве...
Не засну я... сил немає, —
Ранок радісний встає!

ВСЯЧИНА.

Державні розходи Злучених Держав на 1919 рік оцінюють на 8.081,000.000 долярів.

В 1918 році Злучені Держави вивезли до Европи мяса і молочних продуктів за 1.000,-000.000 долярів.

592,000.000 долярів податку в 1918 році стягнено з людий, що мають звиш 3.000 долярів доходу, а 22,000.000 з людий, що мали меньше ніж 3.000 долярів річного доходу.

За три місяці: липень, серпень і вересень 1918, Злучені Держави вивезли до Европи 1.065,398.247 фунтів цукру.

Позички Злучених Держав союзникам дійшли в грудни до цифри 8.196,000.000 долярів.

Найбільший літак в сьвіті, недавно збудований в Злучених Державах, перевіз нараз 50 пасажирів.

---

130 корабельних варстатів в Злучених Державах продукували від 1. серпня до 1. грудня 1918 року один деревляний корабель кождого дня.

Злучені Держави мають доставити Франції, Бельгії і Анґлії матеріялу на будову міліона домів.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

М. Б., Бруклин, Н. Й. — Ви кажете, що на большевицькім вічу лиш Ви один не боялн ся протестувати. Се гарно, що Ви є такий відважний чоловік, але чому Ви не мали відваги виявити нашій редакції своє повне імя і назвиско? Ми дуже часто остерігаємо наших людий, що безіменних дописий не поміщуємо, а Ви на се не зважаєте і дальше робите своє.